

MAGYARI

HUNGARIA
Tp.

T. „Dunaposta“

BUDAPEST
Postafiók 151.

Igazgató és felelős szerkesztő: **dr Paál Árpád**

Laptulajdonos: **szent László NYOMDA R-T.**
Törv. szám: Tr. B. 11/11. Jun. 1938.

Főszerkesztő: **dr Gyártás Elemér**

A galati megbeszélések anyagát a párizsi román követ közölte Bonnet külügyminiszterrel

Ugyanerről a francia külügyminiszter az angol nagykövettel is tanácskozást kezdett. — A román sajtó két vezető lapja Beck látogatásáról. — Az „Universul“ a cseh-román közös határ megtartása mellett, a „Curentul“ várakozó állásponton

Párizsból jelentik: Bonnet francia külügyminiszter esütörtök este fogadta a párizsi angol nagykövetet. Délelőtt látogatást tett a külügyminiszternél Cezianu román követ is. Este illetékes körökben azt a közlést tették, hogy Cezianu látogatása a Károly király és Beck lengyel külügyminiszter között lefolyt galati megbeszélésekkel volt kapcsolatos. Az angol nagykövet esti látogatásakor is szó volt a galati megbeszélések anyagáról.

Bucuresti. Sajtó tud. Az „Universul“ pénteken megjelent száma „Beck látogatása után“ címmel így ír:

— A tárgyalásra került kérdések közül Kárpátalja érdekel bennünket a legjobban. Ezt a kérdést nem lehet különválasztani a rutén nép akaratától, amely szerint Kárpátaljának a csehszlovák állam kerete között kell megmaradnia. Semmi más szempont nem változtathatja meg a mi erre vonatkozó felfogásunkat, ami az igazsággal és a román állam érdekeinek megvédésével is egyezik. Miután Romániának Lengyelországgal közös határa van, se egyik, se másik országnak nincs szüksége más határközösségekre. Másrészt viszonyt a közös román-csehszlovák határ csak szolgálatára lehet a rendnek és a békének Európa e részén. Nem tudhatjuk, mely érveket sorakoztatott fel külügyminiszterünk Beck ezredesnek, hogy a román-csehszlovák közös határ szükségességét bizonyítsa, de ezek a következők lehetnek:

1. A Kárpátalján lakó 50 ezer román akarat. Ezek meg vannak elégedve a csehszlovák államban élvezett jogaikkal és nem kérnek a Szent Korona jótéteményeiből.

2. Románia gazdasági érdekei. A közös határ szükséges ahhoz, hogy a két ország kicserélhesse termelvényeit. Romániának nem lehet érdeke, hogy gabonáját a kisalfölddel erősödött Magyarország kiszorítsa Csehszlovákiából. De egyúttal Románia a szövetséges Csehszlovákián keresztül közel jut a Nyugathoz is.

3. Hadászati okok. Romániának már úgyszólván elég hosszú határa van Magyarországgal. Szükségtelen ezt újabb 150 km-rel meghosszabbítani.

Az Universul ezután felsorolja a Petrescu-Comnen által valószínűleg felhozott érdekeket, amelyek Csehszlovákia szempontjából teszik szükségessé a közös határt. Majd így folytatja: — Ismerjük a lengyel érveket is. Ismerjük a lengyel-magyar barátságot is. De külpolitikában barátunk barátja nem lehet mindig a mi barátunk is. Azért, — fejezi be a lap, — a

román közvélemény támogatni fogja a román kormánynak minden olyan akcióját, amely Romániának Csehszlovákiával való közös határa mellett foglal állást.

A német és a lengyel szempontok szembenállása a kárpátaljai kérdésben

A Curentulban Pamfil Seicariu tisztán a német politika szempontjából nézi a kérdést. A müncheni egyezmény. — írja. — Beck ezredes tekintetét a danzigi átjáró felé és Lemberg fe-

lé fordította, ahol mosogatódnak az ukrainok. A szovjetorosz előőrsnek a régi Csehszlovákiában való letörése után következik a német politika bevallott második állomása: Ukrajna, a kárpátaljai független köztársaság, amivel szemben Beck és Magyarország magyar-lengyel közös határt kérnek. Lengyel felfogás szerint a független Ukrajna kiinduló pontja lehetne egy jövőbeli ukrán propagandának. Ennek első hatása az ötmillió galíciai ukránnak a kárpátaljai köztársasághoz való csatlakozása volna s akkor kész lenne az út Kíev felé. Ez ellen akar Beck egy ellenállási blokkot létesíteni. Ezért van szüksége közös határra Magyarországgal, amelyhez aztán csatlakoznék egy határozott és aktív szolidaritásban Románia, Jugoszlávia és Itália.

Becknek ezzel a tervével egyébként Mussolini is egyetért.

Becknek, — fejezi be a Curentul — tökéletesen igaza van, mikor az Ukrajna felé tervezett invázió miatt aggódik, de nem lehet kívánni Romániától, hogy azonosítsa magát az ő érdekeivel. Beck politikáját megnehezíti Berlin új közép-európai politikája, amely most már hajlandó támogatni a Kisantant államok határainak sérthetlenségét. Romániának tehát várakozási álláspontot kell elfogadnia.

Beck lengyel külügyminiszter hazaérkezett

Romániai tárgyalásai diplomáciai úton továbbfolytatódnak

Varsóból jelentik: Beck lengyel külügyminiszter esütörtök este visszaérkezett Varsóba. A hivatalos lengyel közlemény csak annyit állapít meg, hogy a Károly királlyal folytatott tárgyalások barátságos szellemben történtek. Illetékes helyen rámutatnak arra, hogy a külföldi sajtóban megjelent értesülések nem felelnek meg a tényeknek, hanem azok nagyrésze

találgatáson alapszik. Ugy hírlik, hogy Beck Romániában megkezdett tárgyalásai még nem fejeződtek be, és ezen a téren még további lengyel kezdeményezések várhatók.

Mint Budapestről jelentik, Lubjenszky lengyel külügyminiszteriumi kabinetfőnök péntek délelőtt újabb tanácskozást folytatott Kánya magyar külügyminiszterrel.

A cseh, szlovák és ruszin kormányok tagjai együttes minisztertanácsot tartottak

Tiso szlovák miniszterelnök beszámolót adott a müncheni megbeszélésekről. — A német kormány a szudéta-német mintára kívánja a magyar kérdés megoldását

Prágából jelentik: A cseh kormány esütörtök este minisztertanácsot tartott a szlovák és ruszin miniszterek jelenlétében. A minisztertanács a müncheni megbeszélések eredményét vitatták meg. Tisóék jelentették, hogy Hitler kancellárral ugyan nem folytathattak megbeszélést, de Ribbentrop külügyminiszter a kancellár nevében is beszélt velük. A német kormány a szudéta-német mintára kívánja a magyarok kérdését is megoldva látni.

A prágai minisztertanács befolyásáról

beavatott helyen azt a közlést tették, hogy a cseh-szlovák-ruszin kormány kebelében várják a Magyarországgal való tárgyalások közeli újrafelvételét. Azt is remélik, hogy a lengyel-cseh viszony kérdése kedvezően oldódik meg.

Prágából jelentik: Tisó szlovák miniszterelnök, Durcánszky belügyminiszter és Bacsinszky ruszin miniszter visszaérkezett Münchenből. Bacsinszky Prágában, Tisó és Durcánszky pedig repülőgépen Pozsonyba ment.

(Tudósításunk folytatása a 2-ik oldalon.)

GÓ (HEYMAN)

MINDEN NAP!

MAZURKA

Főszerepben:
EGGERT MARTA

A legdusabbs legvidámabb filmsoda Kalmár Imre slágereivel.

Elkészült a cseh kormány negyedik javaslata a cseh-magyar határ módosítására

Lényeges haladás az előbbi ajánlatokhoz képest, de Budapesten még mindig nem tartják kielégítőnek

— Tudósításunk folytatása az első oldalról —

Budapestről jelentik: A reggeli lapok jelentése szerint csütörtök este elkészült a cseh kormány újabb javaslata. Ennek hiteles szövegét még nem kapta kézhez a magyar kormány. Magyar kormánykörökben várják a cseh kormány jegyzékét, mely hivatalos közlést tesz arról, milyen területeket hajlandó Csehszlovákia visszaadni. A lapok jelentése szerint az új cseh javaslat — bár lényeges javulást jelent az eddigi helyzettel szemben, — bizonyosan közeledek a Münchenben elfogadott alapelvekhez: a színmagyar területek teljes visszaszolgáltatásához és a vegyeslakosságú területekben az önrendelkezési jog érvényesítéséhez. — magyar szempontból még mindig nem kielégítő. A cseh ajánlatból még hiányoznak olyan városok és területek, amelyeknek feltétlenül visszadása a müncheni egyezmény értelmében esedékes. A cseh kormánynak ilyen természetű ajánlatát a magyar kormány, mint ki nem elégtőt, nem fogadhatja el. A követendő eljárás ez esetben újból az lesz, hogy Magyarország ismét a müncheni hatalmakhoz, elsősorban a Berlin—Róma tengely két közvetlenül érdekelt kormányához fordul és felkéri őket, hogy már eddig is eredményesen gyakorolt befolyásukat továbbra is vessék latba és sürgezzék a cseh kormánynál a kielégítő megoldást. Remélik, hogy Berlin és Róma újabb diplomáciai akciója megerősítse a kívánt eredményt és ennek nyomán sikerül a csehszlovákiai kisebbségek ügyének békés és igazságos úton való rendezése.

A most elkészült javaslat a cseheknek már negyedik ajánlata, mert, mint ismeretes, első tervként a csehszlovák delegáció autonómiát ajánlott fel. A második terv a Csallóköz egy részét ajánlotta. A harmadik terv jelentékeny határkiigazítást adott volna, de minden onto-

sabb katonai pontot és várost cseh kezén hagyott volna. Ezt a tervet követte a komáromi tárgyalások megszakítása.

Sidor szlovák néppárti társelnök szlovák-magyar egyetértéssel lehetőnek tartja a magyar-lengyel közös határt

Berlinből jelentik: A német lapok erősen kiemelik Sidor Károly szlovák képviselőnek, a szlovák néppárt társelnökének a varsói lapok számára adott nyilatkozatát, melyben sajnálkozását fejezi ki afelett, hogy a komáromi tárgyalások megszakadtak. A jövőre nézve Sidor úgy vélekedik, hogy a szlovák népnek magának kell döntenie hovatartozásáról, de nem tartja kizártnak a kompromisszumos megoldást sem és arra utal, hogy a közös magyar-lengyel határ terve csak egy szlovák-magyar egyetértéssel valósítható meg.

A lengyel-magyar együttműködés szervezésének újabb fordulatai

Budapestről jelentik: Gróf Lubjenszky lengyel külügyminisztériumi kabinetfőnök tiszteletére gróf Csáky István rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, a magyar minisztérium kabinetfőnöke csütörtök délben a Nemzeti Kaszinóban szűkebbkörű villásreggelit adott. Délután Lubjenszky újból felkereste Kánya külügyminisztert és folytatta vele tájékoztató jellegű megbeszéléseit.

Varsóból jelentik: Tizenhét lengyel napilap sajtóbizottságot alakított, mely küldöttségileg tisztelgett a lengyel kormánynál és kívánta, hogy a lengyel külpolitika kövessen el mindent a Lengyelország és Magyarország közös határa létrehozataláért. A bizottság elhatározta,

hogy Magyarország megsegítése érdekében önkéntes légiót toboroz. A *Mercurius Polska* közli a toborzási felhívást és felszólítja a lengyel társadalmat, hogy alakítsa meg a Magyarország segítségére siető lengyel légiót. A toborzó iroda már meg is nyílt Varsóban és már sokan jelentkeztek. A jelentkezők küldöttséget menesztettek a varsói magyar követségre, ahol a deputáció bejelentette, hogy a légió Magyarország ügyéért a történelmi magyar-lengyel barátság alapján, ha kell, fegyverrel is hajlandó síkra szállni.

Frank német birodalmi miniszter meglátogatta Imrédy magyar miniszterelnököt és Kánya Kálmán külügyminisztert

Budapestről jelentik: Az itten tartózkodó dr. Frank német igazságügyminiszter tiszteletére Kánya külügyminiszter csütörtökön este vacsorát adott. Délután Frank *Mikecz* Ödön magyar igazságügyminiszter társaságában felkereste Imrédy miniszterelnököt, Kánya külügyminisztert és *Keresztes-Fischer* Ferenc belügyminisztert.

Jugoszlávia új budapesti követe sajtónyilatkozatot adott a két ország közötti kapcsolatok fejlesztéséről

Budapestről jelentik: Horthy kormányzó csütörtök délben 12 órákor ünnepélyes kihallgatáson fogadta Jugoszlávia újonnan kinevezett budapesti követét, *Rasics* Szvetozárt. A követ ezalkalommal átnyújtotta megbízó levelét.

Rasics Szvetozár a kormányzónál tett látogatása után nyilatkozott a Magyar Távirati Iroda munkatársának és többek között a következőket mondotta:

— A jugoszláv miniszterelnök külpolitikai célja és lényege a barátság ápolása mindenkivel és mindenekelőtt a Jugoszláviával szomszédos országokkal. Ezek között a szomszéd Magyarország úgy geopolitikai helyzeténél, mint gazdasági jelentőségénél fogva önként értendően nagyon fontos helyet foglal el. Már a távoli múlt is számos érintkezési pontot és együttműködést mutat az egymást ismerő és becsülő nép között.

A követ ezután annak az őszinte örömeinek adott kifejezést, hogy tevékenységével hozzájárulhat a kölcsönös megismerés fejlődéséhez és a két ország közötti kapcsolat olyan kibővítéséhez, amelyet a mostani idők követelnek.

(Tudósításunk folytatása a 4-ik oldalon.)

Férfi szív — női szív

Írta: Holló Lenke

A tó álmosan nyújtózott el a déli napsütésben. Olyan volt éppen, mint egy nyugós gyermek, akit hiába takarnak be a kékselyem paplankával, forgolódik, mozgolódik, mégsem tud aludni, mert a szomszéd szobában beszélnek a nagyok.

A tó is próbálkozott az alvással, de nem hagyta. Kacsu lányok ugrottak bele a kékselyem paplanba és felcsendült ajkukon a kacagás, amire felfigyeltek a sóstói erdő madarai és utánozni próbálták testvérüket: a leányt. Egyformán szép volt mind a kettő: a madártrilla és a leánykacagás...

A nap égetően sütött és amerre néztem, mindenütt csokoládébarna lesült strandolók feküdtek a homokban. Az apró gyermekek pedig, mint picit bronzsombok, játszottak a tó partján. Bent pedig a tóban ezer, meg ezer virág uszott. Kék, piros, fehér sapkák, mint nagy vízvirágok uszáltak a vízen és rásimultak a szőke, barna, hullámos fürtökre.

Lehunytam a szememet és gondolatban újra elolvastam egy párosos levelet, amit mint papírból való drága kincset őrzök otthon az öreg szublóban. Láttam magamat, amint nap, mint nap hat órától kezdve az ajtót nézem, hogy mikor lép be rajta az, aki jól tudja, hogy milyen nagyon várom. Az egész hét csupa várakozás volt. A percek, amik jöttek, mind róla beszéltek. A szívem róla dobogott és azt mondta: Nagyon szép az élet, ha van kit várni! És van kiért imádkozni! A Sóstó öreg fái is erről susog-

tak és erről esobogott nekem a tó...

— Alszol? — hajolt felém Klára, majd levette a sapkáját, a nagy fehér vizirózsát és aranyhajából az arcomba rázta játékos kedvvel a vízszeppeket.

— Nem!

— Régen figyellek! Olyan az arcom, mint aki csodálatosan szépet álmodik... Mosolygós... boldog...

— ...

— Különben én csupa boldog embert látok itt. Csak én vagyok magányosan, egyedül...! Miért nem felelsz? Beszélj!

— Azt gondolod, — feleltem, — hogy a bánattal is úgy vannak az emberek, mint a szép ruhával? Kiviszik a korzóra, hogy mindenki lássa? Dehogy! Belesíriják a párnájukba. Az utcára csak a mosolyt viszik, amit mindenki láthat. A könny, az szent. Arról nem tud más, csak az Isten! Neki mutatjuk meg és tőle várjuk, hogy mosolyvirágot fakasszon belőle. Ezért látsz te csupa boldog embert, a sírások otthon vannak a négy fal között.

— Most erre felelj, miért nem talál én reám a boldogság?

— Mindenkire rátalál. Zörget az ajtón és azt várja, hogy a kilincse tegyük kezünk, hogy kinyissuk előtte. De emberek vagyunk és nem látjuk meg azt, ami közel van, messziről várjuk...

— Előtte sem nyílt még meg az ajtó?

— Nem! De én várok türelmesen. A férfi azt hiszi, hogy az az igazi boldogság, amit kiharcol magának. Majd ha belefárad a harcba, akkor meglátja, hogy egészen közel van a boldogság.

— Hogy valaki ma így építsen egy férfi-szívre?

— Építék, mert jól tudom, hogy minden férfiszívbeli hiányzik egy picike darab. Ennyivel nagyobb aztán a miénk, a nőké. Ezért vagyunk mi hűségesebbek és ezért forróbb a szerelmünk. Minden férfiszív keresi aztán a párját, azt a nőszívet, ami kiegészíti az őt: dacos, tulsokat követelő, örök-gyermekszívet.

— Boldog vagy?

— Várok! Valami jön felém és kitárom előtte a szívemet...

Az erdő fái összehajoltak, mintha ők is vártak volna valamit. Már nam volt tölgyfaszínű keretbe foglalt csillogó tükör a tó, hanem apró hullámokat vetett és ezer szilánkra tört össze. Amit megéreztek a fák, azt érezte a tó. A felhők gomolyogtak és meghajtották büszke törzsüket a fiatal tölgyfák.

— Menjünk! Zivatar lesz! — Álltam fel.

A strand egyszerre kiürült.

Már a kórház előtt jártunk, amikor Klára megszólalt:

— És mondd, ha most se jönne, nem menél elébe a dolgoknak?

— Egy lépést se. Soha!

— Büszke vagy!

— Nem, csak önrzetes.

A kórház kapuja előtt hirtelen megálltam. Egy fekete kázmír ruhás, fátalos apáca állt ott. Majd hirtelen megindult felém.

— Kedves nővér!

Nem szólt egy szót se, csak megszorította a kezemet.

— Valami baj van? — Kiáltottam fel.

— Ne ijedjen meg. Magas láza van... még nem tudni, hogy mi lehet belőle. Eppen értesíteni akartam magát. Tegnap még lázasan operált

A palesztinai zsidóság fölegyverezését sürgeti a zsidó nemzet mozgalom vezére

Jabotinszky Vladimír előadása Nagyváradon

Nagyvárad. Saját tud. A város zsidó lakosága csütörtökön este zsúfolásig megtöltötte a Corso-mozi helyiségét, hogy meghallgassa Vladimír Jabotinszkyt, az úgynevezett revizionista-cionizmus vezérét. Jabotinszky, mint ismeretes a szélsőirányú zsidó nemzeti mozgalom vezére.

A bevezető beszédek után Jabotinszky emelkedett szólásra. Azzal kezdte előadását, hogy csak az a nép maradhat fenn, amely válságos helyzetben is azt tudja mondani: csakazértis.

Ezután rámutatott arra, hogy Kelet-Európában van a zsidóság fő harci frontja, mert itt élnek a legnagyobb tömegben a zsidók. Eppen ezért, ha a kelet-európai zsidóság megérti szerepe fontosságát, akkor győzni fog. A palesztinai helyzetről szólva megállapítja, hogy a felosztási tervet már elejtették az angolok, de ugyanakkor új terv kering Londonban, mely ugyan még nem hivatalos, de viszont talán még veszélyesebb, mint a felosztási terv. Arról van szó benne, hogy Anglia lassan visszavonul Palesztina ügyeinek intézésétől és átadja a közigazgatást és a vezetést a parlamentnek, amelyben természetesen az arabok lennének többségben és a zsidóság csupán egy törpe mimorítást képezne. Jabotinszky kifejtette, hogy e terv megvalósítása nem csupán a cionisták számára jelent veszélyt, hanem azok számára is, akiknek nincs szándékukban kivándorolni, sőt nem is cionisták. Mert ha a palesztinai kivándorlás ügye véglegesen kutba esik, akkor mindenütt fokozódik az antiszemitizmus és a zsidóságra nagyon sötét korszak virrad. A szónok szerint a zsidóság modern történelmének legnagyobb válsága előtt áll. A második és még nem hivatalos angol terv a cionizmus halálos ítélete lenne és éppen ezért minden eszközzel harcolni kell ellene, — úgymond —, mert így a veszélyt el lehet hátrítani.

A szónok szerint a mostani második tervet csak úgy lehet megbuktatni, ha félreérthetetlen módon az angol kormány tudomására hozzák, hogy annak megvalósulása esetén Palesztinában kítör a háború és a zsidók fegyverrel a kezükben fognak harcolni az arab kormány ellen. Jabotinszky ezután hangoztatja, hogy a palesztinai zsidóságot fel kell fegyverezni és mindenkinek adakozni kell, mert a veszély nagyon közel van.

Végül a zsidó középpárt csoportjával, a Weizmann féle cionista csoporttal való viszonyát taglalja.

és ma már levverte a lábáról.

Neki dőltem a rácos kerítésnek, mert minden forgott velem.

Klári eltűnt mellőlem. Lehet, hogy búcsúzott is, nem láttam, nem hallottam semmit. Csak egy erős kezet éreztem, amint fogta a kezemet, a másokért dolgozó, drága apáca kezet. A mások ismerős folyosók olyan idegenek lettek. Azt sem tudtam, hogy hányadik emeleten járunk, csak a lift nyikorgott panaszosan mellettünk. A műtő előtt sápadt, reszkeő alakok nézték az ajtót és várták, hogy mikor kerül rájuk a sor. A szemekben riadt félelem ült. Ilyen lehet az én szemem is, — gondoltam, — amíg a betegeket néztem.

A szobalány kinyitott előttünk egy ajtót. Szőke fejet láttam egy fehér párnán. Gyönyörű, hullámos haja a láztól csapzott volt. Fátyolos zafír szemek néztek a szemembe. A kazmír ruha már az ajtónál suhogott, mi pedig néztünk egymásra a zavart csöndben.

— Fáj valami? — kérdeztem és a hangom olyan idegenül csengett.

— Semmi! — A székre mutatott, hogy üljek le. Leültem, de csak a testem volt a széken, a szívem ott térdelt az ágy előtt és lezárt szám becsuszavakat sutogott.

— Nem lehet — gondoltam —, hogy aki anynyi életet ment meg naponta, hogy az... Nem mertem végig gondolni, csak néztem azokat az Istentől aldott kezeket, amelyek azokat a csodálatosan gyönyörű operációkat csinálják... Mi-lyen nyugtalanul fekszenek ott a paplanon. Külön éltek ezek a fehér kezek. Az ujjak megmozdultak, mintha sajnálnák az időt, amit tétlenségben kell tölteniük, amikor annyi a beteg, a szenvedő, mely mind e kézre vár... Sokáig hallgattam, megállt az idő, mint

Ugyanazon fogor belső képe

Igy tevesztheti meg a tükör!

Most nagy tubusban is kapható

KALODONT fogkő ellen

Mialatt fogai a tükörben szépet mutatnak, ezalatt a fogkő a fogak belső felületén végzi romboló munkáját. Ha Ön nemcsak hóhérré, hanem fogkőmentes fogakká akar, használjon Kalodont fogkrémet! Kalodont az egyetlen fogkrém, mely a tudományosan elismert, fogkő ellen hatásos dr. Bräunlich-féle Sulforizin-Oleatot tartalmazza.

Az angol belügyminiszter a fegyveres békéről beszélt

Elmondotta, hogy bízik Hitler békés szándékaiban, de Hitler utóda iránt nincs ilyen bizalma. — Anglia és Németország barátságos viszonya nélkül nem lehet tartós béke a világon

Londonból jelentik: Sir Samuel Hoare belügyminiszter Clacton-on-Seanban csütörtökön beszédet mondott. Beszédében hangoztatta, hogy Anglia gyorsított fegyverkezése nem ellenkezik azzal a kijelentéssel, hogy a béke megvalósításának küszöbén állunk.

— Hitler saarbrückeni beszédében azt mondotta, — folytatta Hoare, — hogy bízik Chamberlain becsületes békeshandikájában, de attól tart, hogy kevésbé békés utód követheti. En a magam részéről bízom Hitler békés szándékaiban, de el kell készülnöm arra az eshetőségre, hogy olyan utód követheti, aki nem osztja nézetét. Leghelyesebb tehát, ha átvesszük Hitler jelszavát: mindig hajlandók vagyunk a békére, de bármely órában készen a védekezésre.

A jövőbeli béke feltétele Anglia hatalma, mert Angliának legfőbb érdeke a béke, és erejét csak a béke érdekében veti latba. Egyetlen békés szándékú népek sem kell az angol fegyverektől félnie.

Meggyőződés — mondotta — a szónok, — hogy Hitler, miután őszintén beszélt Chamberlannel az Anglia és Németország közötti ellentétekről, azt is gondolta, amit mondott. Az ellentétek azokra az esetekre utalt, amikor Hitler lemondott az erőszak alkalmazásáról és később mégis ahhoz folyamodott. Bevallom, hogy ezek az esetek szükségképpen aggodalomra adnak okot. Mindazonáltal megvagyok győződve, hogy Hitler politikájának sarkpontja mindig az Angliával való barátságos viszony volt és meggyőződés, hogy az Anglia és Németország között barátságos viszony nélkül nem lehet tartós béke a világon. Az angol-német tengerészeti egyezmény, melynek betűit és szellemét Hitler tiszteletben tartotta, annak bizonyítéka, hogy türelemmel, önmegtartóztatással megteremthetjük a békét és betemethetjük az árkokat, amelyek Európát ellenséges táborokba osztották és ismét megteremthetjük az emberek közösségét, mellyel visszahozhatjuk a békét a szenvedő emberiségnek.

Hoare ezután a légi haderő fontosságát méltatta.

ahogy minden betegszobában megáll, mert ilyenkor a szív méri a perceket, az aggódo, a félelemtől össze reszkető szív. A csöndben, a láztól cserpes szájon feltűnt egy kicsi mosoly. Annyi volt az egész, mint amikor a napsugár csókjától megpattan a rózsabimbó. A mosolytól az én szívemben is felengedett a jeges félelem. Már tudtam beszélni és megkérdeztem:

— Gondolt rám, az elmúlt hetek alatt?
— Irtam volna különben! — felelte és a gyönyörű zafír szemekben ebben a percben megláttam a szívét, mely ezt mondta nekem:
— Mégis eljöttél? Hiába fogadkoztál, hogy nem mozdulsz?

A virágok illata betódult az ablakon. A fák már nem sutogtak a közelgő zivatarról...

— Kedves! — mondtam és úgy éreztem, hogy a fehér arc ott a párnán egyszerre verejtékes lett. A lélegzés nehezebb...

az én lélegzésem lett nehezebb.

A kedves nővér kopogott.

— Mennem kell — mondtam.

Még megálltam búcsúzóul az ágy lábánál és hangtalan szavakkal beszéltem.

— Itt hagylak! De itt marad melletted minden imádságom...

A kórház kapujában Klára várt reám. Játékosan lóbálta strandtáskáját.

— Megyek vissza — mondta —, kiderült. De nem akartam addig elmenni, amíg nem beszéltem veled. Nagyon sápadt voltál ám... Beszélj! Jobban van?

— Meg fog gyógyulni!

— Ki mondta?

— Tudom! Isten jár a kórtermekben és áldott tenyerére veszi a dacos férfi és a mindent megbocsájto női szíveket!!!

A német külügyminisztérium félhivatalos lapja az új magyar-szlovák határ kialakításáról

— Tudósításunk folytatása a második oldalról —

Berlinből jelentik: A Deutsche Diplomatisch-politische Korrespondenz, a német külügyminisztérium szócsöve, a cseh-magyar kérdéssel kapcsolatban a következőket írja:

— Mindenütt elismerik annak szükségességét, hogy a megbékélést biztosító és állandó jellegű megoldás jöjjön létre. Ennek előfeltétele mindenek előtt az, hogy tiszteletben kell tartani a néprajzi elvet, melynek minden egyéb megfontolással szemben elsőbbségi joga van s így a gazdasági, vagy közlekedési indokoknak háttérbe kell szorulniuk. Meg kell egyezniük egymással a magyaroknak és szlovákoknak s az új magyar-szlovák határt olyan alapon kell megvonni, ahogyan a német-cseh határkérdése megoldást nyert. Az önrendelkezési elvnek minden más megoldással szemben elsőbbséget kell biztosítani. Meg kell állapítani elsősorban azt, hogy melyek a tulajdonos magyar lakosságú területek s a vitás esetekben a lehetőséghez képest ki kell zárni az igazságtalan megoldásokat. Megnyugtató az a körülmény, hogy

noha mindkét fél ragaszkodik a maga álláspontjához mindkettőn kifejezésre juttatja azt az akaratukat, hogy harmadik hatalom közvetítésével kielégítő megoldás jöjjön létre.

— Ennek megfelelően több magyar és szlovák vezető személyiség megbeszéléseket folytatott Rómában, Berlinben és Varsóban, keresve a kibontakozás lehetőségeit. Feltétlenül szükséges, hogy a közép-európai államok között barátságos kapcsolatok alakuljanak ki és ennek egyik leglényegesebb előfeltétele az állandó határok megteremtése. A német birodalom közvetítő tevékenysége rövidesen meghozza a kívánt eredményt: valamennyi vitás kérdés méltányos és végleges megoldását.

A kommunista párt betiltása a cseh, morva és sziléziai országrészekben, a lengyeleknek jutott Olsa-vidéken

Prágából jelentik: A cseh kommunista párt tevékenységét Csehország és Morvaország területén, valamint Sziléziában a csütörtöki nappal a hatóságok megszüntették. Hasonlóképpen megszüntették a napi és időszaki sajtó működését is.

Varsóból jelentik: A sziléziai vajda intézkedése folytán a Lengyelországhoz csatolt Olsa-vidéken a kommunista pártot szintén betiltották.

A szlovák kormány magyar államtitkárságot akar létesíteni

Pozsonyból jelentik: Dr Jaross Andor és Holota János nemzetgyűlési képviselők felkeresték Csermák Máté iskolaügyi és Durcsánszky igazságügyminisztert (ez utóbbit Tiso miniszterelnök helyettese is) és interviuáltak a legutóbbi lévai események ügyében. Léván tudvalevően letartóztattak számos magyar nemzetiségű egyént, közöttük katonaköteles fiatal

P. Raoul Plus S. J.:

Papi elmékedések

Erre a könyvre azt fogja mondani minden pap, ha három oldalt olvasott belőle: **ez nekem való!** — A híres francia páter annyira eltalálta a magyar papi karakter izlését, gondolatkorát, hogy ugy látszik, mintha külön a magyar papságnak írta volna munkáját. Elmékedései rövidék, élénkek, lendületesek és gyakorlatiasak. Minden elmékedése alig több másfél oldalnál.

Ara kartonkötésben 216 lal.

embereket. A magyar parlamentek arra kérétek a minisztereket, hogy helyezték a letartóztatott magyarokat szabadlára. Ráműtötték a képviselők arra, hogy egyes hatósági közegek a megengedettnél jóval erősebb eszközökkel lépnek fel a lakossággal szemben. Durcsánszky igazságügyminiszter intézkedett a letartóztatott ügyében és tudomásukra hozta a magyar törvényhozóknak, hogy a szlovák kormány a legrövidebb időn belül államtitkárságot szervez a magyar népcsoport számára is. A magyar törvényhozók erre azt felelték, hogy a miniszter közlését tudomásul veszik ugyan, de a szlovák-magyar határ végleges rendezéséig érdemben nem foglalnak állást a magyar államtitkárság ügyében.

A magyar törvényhozók közbenjárása nyomán a Léván letartóztatott magyarokat szabadlára helyezték.

Utólagos cseh-német csatározás egy szudéta-német faluban

Berlinből jelentik: A Német Távirati Iroda jelentése szerint szerdán 50 tagú cseh szabadcsapat egy volt cseh tiszt vezetésével benyomult az egyik szudéta-német faluba, mely már német területen fekszik. A szabadcsapat a lakosságra támadt és követelte, hogy távolítsák el a horogkeresztes zászlókat és Hitler arcképét s tűszókat akart szedni. A német vámőrök a támadókat elkergették a határontúlra. Ezek azonban onnan vad tüzelésbe kezdtek, amit azután a német vámőrök viszonzoztak. Német részről egy vámőr megsebesült. A cseheknek öt halottjuk van.

Az új közép-európai terv megvitatása Litvániában

Kaunasból jelentik: Litvánia Kaunasba rendelt európai követének részvételével és Mironas miniszterelnöknek elnökletével megkezdődött a több napra terjedő megbeszélések, amelyeknek igen nagy jelentőséget tulajdonítanak. Egyik baloldali lap hangoztatja, hogy Litvániának jó viszonyban kell élnie Németországgal és az eddigi német kapcsolatokat a jövőben még szorosabbá kell tenni.

Litvánia a balti államok szövetségében lényeges helyet foglal el, s a balti szövetséget Lengyelország szorosan magához akarja vonzani, hogy együttes külpolitikai irányt formáljanak a német és orosz területek közötti semleges magatartására, s e semlegesség alapján való új közép-európai csoportulásra. A litvániai tanácskozás ezzel az új közép-európai tervvel függ össze.

A járművek jelentkezésének sorrendje. Bihar vármegye és Nagyvárad területén november 1 és 30 között tartják meg a járművek felülvizsgálását és osztályozását. A turaautók, autóbuszok, teherautók, motorbiciklik és traktorok az alábbi sorrendben kötelesek jelentkezni a rendőrkész-túra épületében. Azoknak a járműeknek a tulajdonosai, amelyek nincsenek üzemben, kötelesek a jelzett időben megjelenni a bizottság előtt, amely újabb terminust tűz ki, amikor is a helyszínen fogják megvizsgálni a járművet. A tulajdonos ebben az esetben kiszállási díjat köteles fizetni. A traktor tulajdonosok minden iratukat kötelesek magukkal hozni, hogy beírassák járművéket a nyilvántartó könyvbe. A teherkocsi tulajdonosok egyéb irataikon kívül kötelesek bemutatni az adásvételi szerződésüket a járműveknek, közlekedési engedélyüket és katonai igazoló iratokat. A jelentkezés a következő sorrendben történik: November 1. 1-40 rendszámig, 2. 41-80, 3. 81-120, 4. 121-160, 5. 161-200, 7. 201-240, 9. 241-280, 10. 281-320, 11. 321-360, 12. 361-400, 14. 401-440, 15. 441-480, 16. 481-520, 17. 521-560, 18. 561-600, 19. 601-640, 22. 701-740, 23. 741-780, 24. 781-820, 25. 821-860, 26. 861-900, 28. 901-940, 29. 941-980, 30. 981-1100 rendszámig. A bizottságok 9-2 óra között fognak működni. Azokat a tulajdonosokat, akik nem jelennek meg, a törvény szigorú szerinti fogják megbüntetni. Petruc Teodor alezredes, Fodor Laurentiu rendőrkész.

Rendelet az orvosok, gyógyszerészek katonai szolgálatáról

Bucurestiből jelentik: A nemzetvédelmi minisztérium az alábbi hivatalos közleményt hozta nyilvánosságra:

1. November elsejére katonai szolgálatot végezt kell jelentkezők mindazon fiatal orvosoknak, állatorvosoknak, gyógyszerészeknek, akik mint önkéntesek szerepelnek a nyilvántartásokban, de eddig még nem szolgáltak le katonai feladatokat.

2. Ezen hadkötelesek katonai kiképzését Bucurestiben az egészségügyi központban (Str. Witting) végzik. Az oktatás nem szakítható meg és tartamát december 23-ig határozták meg. Csak azon ifjaknak kell bevonulniuk, akik az alábbi iratokat benyújtják s akiknek a hadkiegészítő parancsnokságok behívót küldenek.

3. Az itt felsorolt iratokat az érdekelteknek legkésőbb október 25-ig kell benyújtaniuk az illetékes hadkiegészítő parancsnoksághoz:

a) Szolgálati feltevére való behívást célzó kérelem.

b) Allampolgárság.

c) Egyetemi oklevél, vagy ennek hiteles másolata, esetleg a szabad működésről szóló Monitörul Oficial közlemény. Ez utóbbit közvetlenül az egészségügyi központi kiképzőhöz is benyújthatják az érdekeltek november elsején. A külföldi képzéseknél igazolandó azoknak az országban történt egyenértékűsítése.

4. Azoknak, akiknek november elsején jelentkezniük kell, a következő felszerelést írták elő: khaki-sapka, elől selyem himzéssel és vörös önkéntességi sávval, az egészségügyi tisztok számára előírt ezimben, nyaknál nyitott zubbony, vörös, kék, vagy zöld kereszttel a gallérkihajtón, rövid nadrág, megfelelő színű szegővel, bőr derékszij oldalgyűrűvel, fekete cipő, fekete láb-szárvédővel, vagy fekete csizma, vörös kesztyű, köpeny. A résztvevők jelentkezésük alkalmával 700 leit kötelesek lefizetni tanfolyamdíj címén.

Szatmár város élete egy hivatalos beszámoló tükrében

Sertésvész, tifusz, vörheny

Szatmár. Saját tud. A város vezetősége a királyi helytartóság és a megyefőnökség részére részletes jelentést készített Szatmár város jelenlegi helyzetéről. A beszámoló mindenekelőtt utal azokra az előnyökre, amelyeket az új közigazgatási törvény életbeléptetése és a királyi helytartóságok felállításának a hivatalos szerveknek és a közönségnek jelentenek.

A jelentés további részéből kitűnik, hogy szeptember hónap folyamán a város életében nagyfontosságú lépés történt. A miniszterelnökség közbenjárására a vasut vezérgigantósága elhatározta, hogy a nagyomkúti keskenyvasútvonalat a saját költségén kitelepi a városból. Ezáltal az érdekelt utcák hazulajdonosai előtt a fejlődésnek és a lehetőségeknek új korszaka nyílik meg, valamint lezárul a kisvasút által okozott szerencsétlenségek és gázolások sorozata is.

Szatmár határában ebben az esztendőben 2356.716 kilogramm buza, 106 ezer 204 kilogramm rozs, 233.708 kilogramm árpa és 175.691 kilogramm zab termett. Szeptemberben 105 születést, 51 halálozást és 57 házasságkötést írtak be a városi anyakönyvekbe. A kórházakból 319 beteg gyógyultan távozott.

A beszámoló részletesen kifejti, hogy Szatmár külvárosainak ivóvízzel való ellátása hiányos. Ennek tudható be, hogy a hastífusz ebben az évben is fellépett. Szeptember hónap folyamán 12 tifuszmegbetegedést jelentettek, egy tifuszbeteg meghalt. A vörhenybetegség száma öt, egy ezek közül is halálos volt.

Az egészségügyi hadjárat során 75 mézár-széket felülvizsgáltak és mindenütt nagy tisztasággal találtak. Öt egyéb üzlethelyiséget azonban be kellett zárni, 41 üzlettulajdonos ellen eljárás indult.

A városi állatorvosi hivatal jelentése szerint Szatmár sertésállományát végez tizedelte. Négy nap alatt 65 sertés pusztult el. A betegség terjedésének megakadályozására erőes rendszabályokat léptettek életbe, amelyeknek meg is volt a hatásuk. A piacokon — hangzik tovább a jelentés — sok volt a hamisított tej. A városi vegyelmző hivatal közgegi tizennégy esetben tartottak razzitát. Az élelmiszer-hamisítók ellen megindult az eljárás.

A beszámoló végül megemlíti, hogy a város szeretői, ha a külterületeken óvodák és iskolák épülnének, mert az elemi iskolák száma nem elégtelen.

Akik a brit birodalom sorsát szövögetik

Hat nagykövet és egy „főtanácsadó” – hét modern Párka

London, október hó.

A világpolitika hatalmas sakkjátszmájában nem kis szerepük van az angol birodalom diplomáciai képviselőinek, azoknak az előkelő, nagy-képzettségű, tökéletes modorú uraknak, akiknek a szótárában szinte ismeretlen a köznap ember két legfontosabb szava: az Igen és Nem. Akiknek ajkát ritkán hagyja el az udvarias mosoly, még akkor sem, amikor igen kellemetlen üzenetet kell közölniök. Egy nagyköveti vagy követi állás komoly bizalmat jelent az ország részéről, éppen azért magas iskolai képzettség, hosszú diplomáciai előtanulmány és — nagy magánvagyon kell hozzá. Az angol külképviselet vezetőjének ugyanis nemcsak az idegen ország kormányával, esetleg államfőjével kell összeköttetésben állnia, hanem fényes estélyeket kell adnia, amelyek nem mindig csak azt célozzák, hogy a meghívottak egy kellemes időtöltés emlékével távozzanak. Ilyen estélyeken sok előkelő vendég fordul meg, akik nevetgélnek és főként — beszélgetnek. Egy-egy elejtett szó pedig néha nagyszerűen illik be abba a mozaikba, amelyet ilyen elejtett szavakból állítanak össze a diplomácia nagymesterei.

Érdekes közelebbről megismerkednünk azokkal az angol urakkal, akiket a brit birodalom azzal bíz meg, hogy a világ egy-egy országának ütőerén tartásuk ujjukat. Mint a görög hitregék Párkái szövögetik ők a történet gazdaszalyán az angol nemzet sorsát...

Berlin

Először is vegyük szemügyre a jelen pillanatot legelőbbet emlegetett nagykövetét, Sir Neville Meyrick Hendersont, aki Berlinben képviseli Angliát.

Magas, szikár ember, típusa az angolnak, markáns arcú. Szemei szinte keresztül hatolnak a vele beszélőn. Ugyátszik, megszokta, hogy a diplomáciában ne csak a kimondott szavakra hallgasson, hanem főképp azt keresse, amit partnerei elhallgatnak. Az 56 éves, kissé katonás tartású nagykövet a híres diplomatáktól eltérően arról nevezetes, hogy, ha a szükség úgy hozza magával, keresetlen szavakkal is tudja közölni kormányának üzenetét. Éppen ennél a tulajdonságánál fogva alkalmas a németekkel való tárgyalásokra. Különben nagy németbarát is, aki nem egy angol-német társaság ülésén elnökölt, amiért sokan azzal vádolták, hogy rokonszenvezik a nemzeti szocializmussal.

Henderson Anglia leghíresebb iskolájában, Etonban, végezte tanulmányait, uralkodók és főrangú urak gyermekei között. Diplomáciai karrierjét pedig a régi Szentpéterváron kezdte, mint harmadik követségi tanácsos, ahol nagy buzgalmában majdnem be is fejezte azt. Humoros eset volt ez. Abban az időben a szentpétervári angol nagykövetségen kémekről beszéltek. Az ifjú Henderson elhatározta, hogy ő majd megcsípi a kémeket. Három éjszakán át ült a titkos iratokat tartalmazó szobában, le nem hűnyva szemét egy percre sem, amikor egyszerre puha lépések neszt hallotta. Mint a vilám csapott le sötétből a belépő alakra és egy jól irányzott knock-out-tal leterítette. Am csak azért, hogy utána kétségbeesetten igyekezék magához téríteni azt, aki biz' nem volt más, mint — maga a nagykövet. Nem tudott elaludni és lesétált dolgozószobájába, hogy egy iratot tanulmányozzon.

Sir Neville Henderson évi fizetése 2500 fontsterling, ehhez jön még 5000 fontsterling reprezentációs költség, ami összesen körülbelül 630.000 lei. Ez a hatalmas összeg azonban

korántsem fedezi Sir Neville évi kiadásait. Ezért kell az angol nagykövetnek megfelelő magánvagyonnal rendelkeznie.

Forreign Office

Sir Robert, aki Eden bukása után került a neki kreált állásba, „mint az angol kormány fődiplomáciai tanácsadója”, aki szükség esetén bárhova el is utazik, tehát megbízatása is, ha formailag nem is, tényleg az egész világra szól, ezt megelőzően a Foreign Office állandó vezetője volt és sokan éppen neki, azaz felesége befolyásának tudták be az angol külügyminisztérium erősen francia-barát politikáját. A minisztérium éléről való elmozdítását is erre magyarázták.

Sir Eric Phipps évi jövedelme egyébként 14.000 angol font, 1.200.000 lei, ez azonban korántsem elegendő az angol nagykövetség hatalmas párizsi palotájának fenntartására és itt is a nagykövetre hárul, hogy a hiányzó összeget a saját vagyonából pótolja. Sir Ericről különben az a hír járja, hogy nem egy fontos és kényes diplomáciai problémát oldott meg egy-egy kedves estebéd megegyés hangulata mellett.

Prága

A prágai angol követséget Mr. Basil Cochrane Newton, ez a 49 éves, magastermetű nőtlen úr vezeti. Legjellemzőbb tulajdonsága világosszürke szemeinek átható nézése. Mr. Newton sem a szavakban keresi mindig az igazságot. Széles bajusza elfedi duzzadt felső ajkát, mosolya tud kedves, szinte elbűvölő lenni, de szürke szemei tudnak humor nélkül is mosolyogni. Hídegen képes nézni az ellenfél tehetetlen vergődését. Jelentései, amelyeket a londoni külügyminisztériumnak küld, gyakran nagy előrelátásról tesznek tanúságot. Azt mondják, hogy politikai jóslatai igen megszívlelendők. Szenvedélyes vadász, szereti a golfot és

az autóját, amellyel úgy bánik, mintha édes egy gyermeke volna. Ő maga javítja, nem bízna másra.

Párizs

A baloldali Európa fővárosa Párizs. Nem könnyű állomás, ismerve a franciák lobbanékony temperamentumát. Sir Eric Phipps azonban második hazájának tekintheti a szép, széles fővárost. Édesapja, Sir Constantin Phipps, hat évig volt nagykövet Bruxellesben és fiát Franciaországban neveltette. Sir Eric házassága szinte romantikus. Első felesége francia nő volt, aki azonban két évi házasság után meghalt. Második feleségébe egy hetilapban megjelenő képe után szeretett bele; nem nyugodott addig, míg meg nem ismerte és — feleségül nem vette. Lady Phipps, különben, aki ismert francia szobrász leánya, édestestvére Sir Robert Vansittart feleségének.

Róma

Rómában Lord Pert nagykövet képviseli az angol birodalmat. 1933-ban került oda, akkor még Sir Eric Drummond-nak hívták. Érdekes tulajdonsága, hogy jelentéseit mindig elkésve küldi, mert annyira megrág minden apró kis részletet, hogy csak a legkritikább esetekben tudja azokat idejében elküldeni.

Moszkva

Nem a legkönnyebb állomást mondhatja magáénak Viscount Chilton, aki a moszkvai angol nagykövetség feje. Ezt különben Angliában is méltányolják, mert az ottani nagykövet egy hónappal hosszabb szabadságot kap, mint a többiek. 62 éves, középtermetű úr, aki nagyszerűen beszél törökül, arabul, oroszul, franciául, spanyolul és németül, ami meglehetősen ritka dolog a nyelvtelenségnek egyáltalán nem mondható angolok között.

Washington

Anglia szempontjából talán a legfontosabb állomás Washington. Ennek nagykövetségét a hosszú diplomáciai szolgálattal rendelkező Sir Ronald Charles Lindsay vezeti. Ennek a 61 éves, nagybajuszú, barátságos mosolyú angol úrnak megvan az a nagy „előnye” is, hogy kissé — nagyot hall. Így azután, ha valami kényes kérdésre kell feleletet adnia, előbb udvariasan megismételteti a kérdést. Közben mérlegelheti a válaszait. Azonkívül mindenkire „lenéz”, mert ő a legmagasabb termetű az angol diplomaták között. Kényes helyzetben bizonyos fölényt ez is nyújt.



„Engyel Csillag” nevű stratosféra léggömb a chocholovi repülőtéren, ahonnan a stratosféra-utazók való startja készült, felrobbant. Képünk az égő ballonnól készült

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagyvárad, II. Károly király-út 5. sz.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 900 félévre 450
negyedévre 225, egy hóra 75 lei.
Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037
Telefon: 12-27.

Kolozsvári szerkesztő: **dr Sulyok István.**

Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza.

Időjárás

A bucaresti időjáráskutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Mérsékelt, északnyugati, északi szél, kevés felhő, a délutáni órákban kisebb fűtő eső, éjjeli fagy, a nappali hőmérséklet kissé emelkedik.

TOVABBI ENYHÜLÉS A TÜRÖK AL-LAMFŐ BETEGÁLLAPOTÁBAN. Isztanbulból jelentik: Attatürk Kemal köztársasági elnök állapotáról csütörtök este 8 órakor kiadott jelentés szerint az ideges tünetek teljesen elmúltak.

Zürichi zárlat. Párizs 11.72, London 20.95, Newyork 40.75, Brüsszel 74.50, Milánó 23.17 fél, Amszterdam 239.90, Berlin 176.50, Prága 15.10, Varsó 82.75, Belgrád 10, Bucaresti 325.

Halálozás. Nagysolymosi Szabó Cecília Aranka, életének 19-ik évében hosszas szenvedés után, október 20-án elhunyt. Az oly hamar elhunyt fiatal leány halála, családján kívül ismerőseinek, barátainak körében is mély megrendülést és őszinte részvétet keltett. Szabó Cecília Aranka halmait október 22-én délután 3 órakor az Episcopul Ciorogariu-utca 33. szám alatti gyászszobában szenteltek, majd a beszentelés után — Tordára szállítják, ahol a családi sírboltban helyezik örök nyugalomra. Az elhunyt lelkiudvélért október 25-én reggel 9 órakor mutatnak be szentmiseáldozatot az ótordai plébánia templomban.

SZTRÁJKBA LÉPTEK A KOLOZSVÁRI SZABÓMUNKÁSOK. Kolozsvárról jelentik: A szabóipari munkások kiküldöttjei és a szakma munkaadóinak megbízottjai tegnap délelőtt 10 órakor Clonda munkügyi felügyelő vezetésével, ismét tárgyalásra ültek össze a munkügyi felügyelővel, a bérkérdés, illetve kollektív szerződés megkötésének tárgyában. Ezen a tárgyaláson a munkaadók határozottan kijelentették, hogy sem béremelés adására nem képesek, sem pedig a régi kollektív szerződés újabb életbeléptetésére nem hajlandók. Ezek után a tárgyalások véglegesen megszakadtak. A munkások tegnap este általános szabóipari gyűlést hívtak egybe az Építőmunkás Olthozba. A népes gyűlés, amelyen mintegy 400 szabóipari alkalmazott vett részt, elhatározta, hogy a mai nappal kezdődőleg beszünteti a munkát. A városban tehát ma reggeltől kezdődőleg általános szabóipari sztrájk van.

Elkészült az országörök téli egyenruhájának terve. Bucarestből jelentik: Az országörök főparancsnoka, tekintve a közeledő téli időnyt, nyilvánosságra hozta az új téli országóri egyenruha modelljét. Az országörök felhívja a vásárló országöröket arra, hogy bármely egyenruhadarab vásárlásakor kérje az országörök által jóváhagyott és lepecsételt modellt s ennek alapján vásárolja be egyenruhájának. Az országörök természetesen csak a formát és a szint irta elő, a minőséget nem.

Vándorkönyha tanfolyamok Torda megyében. Saját tud. Torda megyében október közepétől vándor könyha-tanfolyam kezdődött. A vándorkönyhák oktatói a háztartási és állami elemi iskolák tanítónői, akik arra tanítják a falusi asszonyokat, hogyan készíthetnek olcsón, ízletes és tápláló ételeket.

A „Sárga csikó” a nagyvárad Hegyi Kulturház műkedvelői — minden ellenkező híreszteléssel szemben — színdarabok szombat este fél 10 órai kezdettel a Református Kulturpalotában. Az előadás célja elsősorban feleleveníteni az egyre halványuló népszínmű kultuszt s példát szolgáltatni arra, mennyire időszerű még ma is ez a műfaj, amely közelebb hozza a város közönségét a nép lelkéhez. A bemutatásra kerülő színdarab sikere annál biztosabbra vehető, mert a „Sárga csikó” szereplői valamennyien a nép fia, akik igaz életet visznek majd a színpadra. A 30 és 20 — illetve bélyegilletéssel 37, 27 lejes jegyek — előadás előtt a pénztárnál válthatók.

Kinevezte magát és fél évig tanított a hamisdipomás szélhámos, Szatmár. Saját tud. A tanítói diplomák országos revíziója során a szatmári tanfelügyelőség gyanusnak találta Trestian Jacob láposbányai fiatal tanító diplomáját. Arra kérték az okiratot kiállító intézetet, hogy a tanfelügyelőség részére Trestian végzettségét újból igazolja. Az intézet vezetősége válaszában kifejtette, hogy ilyen nevű növendék náluk sohasem járt. Tanácsolta, hogy Trestiant, aki bizonyára visszaélt az intézet nevével, tartóztassák le és adják át a bünyügyi hatóságoknak. A vakmerő szélhámos azonban idejében megszökött. A vizsgálat folyamán megállapították, hogy a rovtömlő Trestian mindössze négy elemi végzetést, de a negyedik osztályt is kétszer járta. Valahonnan egy kitértetlen tanítói diplomát szerzett, amelyet kiállított és hamisított bélyegzőkkel, valamint aláírásokkal látta el. Azután jelentkezett a nemzetnevelésügyi miniszteriumban, amely — politikai összeköttetései révén — kinevezte a szatmár-megyei Láposbánya községbe. A „tanító ur” hat hónapig működött. Ügvet most akarta letárgyalni a szatmári törvényszék büntető tanácsa. Trestiannak azonban nyomavészt. A törvényszék az egész országra köröző levelet adott ki ellene.

ELLOPTÁK A KOLOZSVÁRI ÁLLOMÁSON EGY ÓKIRALYSÁGBELI URIASSZONY HUSZEZER LEIT TARTALMAZÓ KÉZITÁSKAJÁT. Kolozsvárról jelentik. Vakmerő lopás történt csütörtökön este a kolozsvári állomáson. A késő esti gyorsral Kolozsvárra érkezett dr Ilma Gontnei, baltii (Olmegye) orvos felesége. Amint csomagjaival a váróterem felé igyekezett, egy középkorú, ismeretlen férfi lépett hozzá, kikapta kezéből 20.000 leit tartalmazó kézitáskáját és nyomtalanul eltűnt. Az ókiralyságbeli urasszony segítségért kiáltott, de mikorra rendőr érkezett a helyszínre, az ismeretlen férfinak már nyomavészt. Mindez olyan gyorsan játszódott le, hogy a károsult még támadója külsejét sem tudta megfigyelni. A rendőrség nyomozást indított a vakmerő tettes kézrekerítésére.

November

12

Szombat

NYOMDÁSZ BÁL

HALÁLOS GÉPKOCSIÉLGAZOLÁS NAGYVÁRADON. Saját tud. Halálos kimeneteli gépkocsi elgázolás történt pénteken reggel a Take Jonecu és Hasdeu-utca keresztezésénél. Üzv. Karácsonyi János, Guza Voda-utca 83. szám alatti lakos a Tache Ionescu-után lakó fiát akarta meglátogatni és az utasten haladt át. Nem vette észre a közeledő Dej 134. rendjelzésű autókamiont, amelynek sárhányója elkapta az idős nőt és a hátsó kerekét keresztül mentek rajta. Azonnal feltették a tehergépkocsira, de mire a rendőrség épülete elé értek, üzv. Karácsonyi Jánosné belehalt súlyos sérüléseibe. A rendőrség Cherebeticu felügyelő kezdte meg a kihallgatást a gépkocsiélgázolás ügyében. Anderó Arpád a teherautó vezetője és Goldberger Rozália, a gépkocsi tulajdonosa kijelentették, hogy a szerencsétlenségért nem terhelik őket semmi felelősség. Idejében túlkölte, de üzv. Karácsonyi Jánosné, úgy látszik, nem hallotta meg a túlkölte. A gépkocsi vezető vallomását a szemtanúk és a szolgálatot teljesítő rendőr is igazolták. A rendőrség a szerencsétlenségről értesítette az ügyészséget és üzv. Karácsonyi Jánosné hozzátartozóit.

SZILÁRD A BUZA ÁRA. Szatmár Saját tud. A szerdai hetipiacon igen nagy volt a felhozatal. Bár a kereslet, az export pillanatnyi szünetelése miatt, nem volt elég élénk az árak mégis szilárdak maradtak. A búza 5—10 leivel emelkedett. Az árpa és a rozs szinten jól tartotta magát. Kialakult árak a következők: Búza 360—375, rozs 285—290, árpa 345—355, zab 350—360, új tengeri 270—280, napraforgó 280—290, lucernamag kilója 40—43, lóheremag 14—17 lei kilogramonként.

A nagyvárad Allatvédő Egyesület folyó hó 29-én, szombaton délután 5 órakor tartja évi tisztújító közgyűlést a városháza kis tanácstermében. Tárgysorozat: Elnöki megnyitó. Titkári jelentés. Pénztári jelentés. Új vezetőség választása. Esetleges indítványok. Az egyesület ezúton kéri tagjait és az érdeklődőket, hogy a gyűlésen megjelenjenek.

TIZENHÁROM ÉVVEL EZEELŐTT ELKÖVETETT SZÜLŐGYILKOSSÁG TETTE-SÉT TARTÓZTATTA LE A GYIMESFELSŐLOKI CSENDŐRSÉG. Csikszereda. A napokban névtelen feljelentés érkezett a gyimesfelsőloki csendőrséghez. A feljelentés egy tizenhárom év előtti halálesetről rántja le a leplet. 1925 szeptember 19-én halt meg Felsőlok községben Craciun Mihály gazdálkodó. A halottkémi bizonyítvány szerint halálát fulladás okozta, amely a nagymennyiségben elfogyasztott szeszital következtében állott be. A bizonyítvány alapján kiadták a temetési engedélyt s bár egyideig különböző dolgokat suttogtak a faluban az öreg Craciun halálával kapcsolatban, már jóideje napirendre tértek az eset felé. A feljelentés a csendőrség tudomására hozta, hogy Craciun Mihályt akkor tizenkilenc éves Péter nevű fia fojtotta meg. A csendőrmester azonnal bevezette a nyomozást s elrendelte Craciun Péter kihallgatását. A gazdálkodó rövid vallatás után beismerte, hogy tényleg ő ölte meg édesapját. Előadta, hogy apja izgága természetű, részeges ember volt s a gyilkosság napján is ittasan jött haza. Belekötött anyjába és meg akarta verni. Ő anyja segítségére sietett, dulakodás kezdődött közöttük s közben önvédelemben megfojtotta apját. A tizenhárom év előtti gyilkosság most felfedezett tettesét békisérték a csikszeredai ügyészségre.

Szatmár megye insóges vidékeiről cselédnek mennek a nyolc-tízholdas gazdák. Saját tudósítónk jelentése. Szatmár megye egyes vidékeit ebben az esztendőben egymás után érte a sorscsapás. A kedvezőtlen időjárás következtében Szatmár megyén a szőlősgazdák a megszokott mennyiségnek csak egy tizedét szüretelhetik le. A peronoszpóra és a jégeső több ízben is megzavarta a termést. A megmaradt szőlőben kevés a cukortartalom, ami újabb csapást jelent. A helyzet azonban Szinerváralján és Apahegyen a legszomorúbb. Mint ismeretes, a nyár folyamán ezt a vidéket emberemlékezet óta nem tapasztalt, borzalmas jégeső pusztította végig. A jégverés a földbe verte a búzát, a rozst, a zabot, tönkretette a kukoricát és a szőlőket is hatalmas károkat okozott. Növelte a veszedelmet, hogy a jégesőből megmenekült buza nagy részét Szinerváralja határában tüzvész pusztította el. A gazdák aratás után mintegy ezer kéve búzát halmoztak össze, hogy gépi erővel kicepeljék. Az óriási asztagok kigyulladtak és a megmaradt termés csaknem teljes egészében elhamvadt. A földművesek nagy része a legsötétebb kétségbeeséssel tekint a közelgő tél felé. A gyermekeket nem tudják iskoláztatni, mert annyi pénzüket sincs, hogy a szükséges lábbelit és meleg ruhát megvegyék. A meggyőződésük közbenjárására a szatmári mezőgazdasági kamara kedvezményes áron vetőmagot bocsátott a gazdálkodók rendelkezésére és az összeget sem kell most megfizetniük. Ezáltal azonban a jelen nehézségei még nincsenek leküzdve. A gazdáknak annyi búzájuk sincs, hogy a saját téli szükségleteiket fedezni tudják. A vidék lakosságát éhínség fenyegeti. A nehéz helyzet miatt 8—10 holdas gazdák cselédnek mennek, hogy így szerezzék meg családjuknak a szükséges mindennapi. Ennek a vidéknek csaknem koldusává lett lakossága megérdemelné, hogy felségezésre érdekében társadalmi akciót indítsanak.

ZSENGELLÉR RÉSZTVEZ AZ EURÓPA VÁLOGATOTT EDZŐMÉRKÖZÉSÉN. Budapestről jelentik: Zsengellér, az Újpest középiskolájára engedélyt kapott az illetékes hatóságoktól a kiutazásra. Ennek következtében részt vehet a kontinens válogatottjának amsterdami gyakorlómérkőzésén és bizonyára játszeni fog az angol labdarugószövetség jubiláris mérkőzésén, október 26-án az angol válogatott ellen. A változástól a magyar labdarugószövetség értesítette az Fifát, úgyhogy Zsengellér pénteken útnak indult Amsterdamba. Engedélyt kapott a kiutazásra Biró Sándor, a Hungária hátvéde is, de egyelőre nem utazik, mert hátvédekkel rendelkezik a kontinens válogatottja. Lehetséges azonban, hogy hétfőn este Londonba rendelik.

Temetés. Nagysolymosi Szabó Cecília Aranka 19 éves korában meghalt. Az elhunyt földi maradványait október 22-én délután 3 órakor beszentelik Nagyváradon a Ciorogariu-utca 33. szám alatti gyászszobában, majd Tordára szállítják, ahol október 23-án helyezik örök nyugalomra a családi sírboltban. (Caritas.)

Kávéházakban, vendéglőkben kérle mindenkit a "MAGYAR LAPOK"-at

**Gyomor- és bél-
betegségek ellen**

GASTRO D.

**kapható minden gyógy-
szertárban és drogériában**

ELLOPTAK A TELEFONVONALAT. Szatmár. Saját tud. Nem mindennapi lopásról érkezett jelentés a szatmári ügyészséghez. A Bélteki Paipar igazgatósága már hetek óta panasolja a csendőrségnek, hogy ismeretlen tettesek kivágják az iparvasut mentén épített távbeszélő huzalokat és a fát, valamint a drága huzalokat elszállítják. A csendőrség nyomozást indított, azonban a tettesek személyazonosságát nem sikerült megállapítani. Az elmúlt éjszaka a vállalat *Simf* János nevű erdőre elfogta *Pintea* Vasile szakaszi földművest, aki a dereka körül kétszáz méter sárgarézdrótot szállított a lakására. Kiderült, hogy *Pintea* fűrészelte ki az oszlopokat, a fát eltűzelte, a drótot pedig eladta. A vakmerő tolvajt letartóztatták.

Beiktatták állásába Máramarosziget új polgármestereit. Saját tud. Dr. Tite Györgyöt, Máramarosziget polgármesterét és dr. Báthory Lajos magyar alpolgármestert ünnepélyes külsőségek között beiktatták állásába.

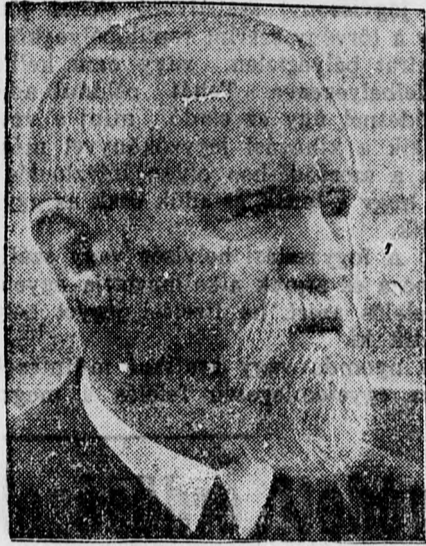
ALFELÜGYELŐSÉGGÉ MINŐSÍTETTÉK ÁT A NAGYVÁRADI MUNKAÜGYI FELÜGYELŐSÉGET ÉS A RÉGI ALFELÜGYELŐSÉGEKET MEGSZÜNTETTÉK. Szatmár. Saját tud. Most megjelent rendeletörvény értelmében az ország területén összesen tíz munkaügyi felügyelőség működhet, mindegyik a tartományi székhelyen. Ugyanez a rendelet a nagyváradi munkaügyi felügyelőséget alfelügyelőséggé minősítette át és annak vezetésével *Mudura* Ioan munkaügyi felügyelőt bízta meg. A régi alfelügyelőségeket — így a szatmári is — megszüntették. Ez utóbbi rendelkezés Szatmár megye hatalmas munkástömegét rendkívül érzékenyen érinti. Ha a rendeletet teljes egészében végrehajjták és a szatmári alfelügyelőségeket felszámolták, Szatmár és Szilágy megyék munkássága a legcsekélyebb ügyvel is Nagyváradra lesz kénytelen utazni.

Illétktelen egyének vették fel az Amerikából Szatmár megyébe küldött örökséget. Szatmár. Saját tudósítónktól. Különös ügyben indított nyomozást a szatmári ügyészség. *Marita* János turci földműves évekké elszökött, kivándorolt Amerikába. Chicagóban, a húszemeknél kapott alkalmazást, ahol kicsiny béréből is szép vagyont gyűjtött. A tulcsizott munka azonban ágyba döntötte és *Marita* tíz évvel ezelőtt meghalt. Végrendeletében szatmármegyei rokonaira: *Turczon* élő testvéreire és négy árva unokahugára is gondolt, akikre húszezer lelt hagyományozott. Az amerikai hatóságok a *Marita* után maradt vagyomból 20 ezer leinek megfelelő összeget átutaltak az egyik romániai bank címére, ahonnan postán továbbították *Turczonra*. Az örökösök azonban máig sem kapták meg a pénzt. Türelmesen vártak, mert azt hitték, hogy az átutalás munkájára éveket vesz igénybe. Néhány héttel ezelőtt azonban azt kezdték suttogni a faluban, hogy a húszezer leit már régen megérkezett *Turczonra*, de azt egy hivatalos személy vette át és nem adta oda az örökösöknek. Később megállapították, hogy a postahivatalban tényleg nyoma van a húszezer leinek, de a vevőnyre valaki ráhamisította az egyik örökös nevét. Az ügyben most erőlyes nyomozás indult.

PERNYERTES LETT SZATMÁR VÁROSÁVAL SZEMBEN KÉT VOLT ALPOLGÁRMESTER. Saját tud. A legutóbbi kormányzat idején két fiatal ügyvédet: *Suta* Pétert és *Codre* Stefant neveztek ki Szatmár város alpolgármestereivé. Ugyanakkor a villamosmű igazgatótanácsába is beválasztották őket. A Goga-kormány bukása után nemcsak alpolgármesterei megbízatásukat vonták vissza, hanem az igazgatótanácsosi címtől is mindkettőjüket megfosztották. Ez utóbbi határozat miatt *Suta* és *Codre* a kolozsvári közigazgatási bíróságnál pert indítottak a város ellen. A bíróság a volt alpolgármesterek javára döntött és határozatilag kimondta, hogy az igazgatótanácsosi megbízatás négy évre szól, amelyet visszavonni csak indokolt esetben lehet. A város most a legfelsőbb közigazgatási bírósághoz fellebbezett.

Új vezető került a máramaroszigeti csendőrség és rendőrség élére. Saját tud. Az itteni rendőrség ügyeinek vezetésével a felsőbb hatóságok *Panisoara* csendőrkapitányt bízták meg. Az új rendőrpáncsnok már el is foglalta hivatalát.

**HETVENEZER LEI ÉRTÉKŰ SZÖRME-
ÁRUT LOPTAK EL EGY LUGOSI SZÖRME-
NAGYKERESKEDŐ GÉPKOCSIJÁRÓL.** Lugosról jelentik: *Deutsch* István lugosi szörmenagykereskedő gépkocsiján négy értékes bundát szállított Temesvárra. Míg egy vendéglőben ebédelte, ismeretlen tettesek kiemelték a kocsiból a hetvenezer lei értékű szörmeárutkat. A rendőrség megindította a nyomozást.



Gustav Frenssen 75 éves

Igazi német író *Gustav Frenssen*, aki az északi német földnek és népének életét kitűnően ismeri, s mesteri készséggel írja le. Rendkívül erős realista, minden sorában érzik az északi német reményesség, de e mellett minduntalan érzik az élet és a hit problémáiban való elmélyedést. A nagy német író október 19-én töltötte be 75-ik életévét.

Szerkesztői üzenetek

Nem közölhető irások: **K. Sz. J.** „Pillanattelvével”, **Gy. K.** „A világ sóhaja”, „Ábrándozás”, „Várakozás”. **P. J.** „Ősz borult a tájra”. — **Itt írjuk meg** azt is, amit már több ízben közöltünk, hogy versekkel, elbeszélésekkel általában irodalmi dolgozatokkal, célravezetőbb szépirodalmi laphoz fordulni, ahol behatóbban foglalkozhatnak ezeknek a műveknek a megírásával, mint egy napilap szerkesztőségében. Lapunk, mint általában a napilapok csak kivételes esetekben és csak ünnepi számaiban közöl verseket, tárcá-elbeszélésekkel pedig hosszú időre el vagyunk látva, úgy hogy a beküldött kéziratoknak elfogadás esetében is, hosszú ideig nem ejthetjük sorát. Függetlenül azonban mindezekről, az irodalmi törekvéseket szépirodalmi folyóirataink hivatottak szolgálni és ezek a folyóiratok méltóbb elismerést biztosíthatnak az irodalmi törekvéseknek, mint általában egy napilap. Ebből az alkalomból újból leközöljük néhány színvonalasan és nagyvonalúan szerkesztett szépirodalmi lap címét: *Hírnök*, *Kolozsvár*, *Piata Carolina* 7. Vasárnap, *Arad*, *Mihárita Kulturház*, *Helikon*, *Kolozsvár*, *Str. Mihail* *Viteazul* 46. *Pásztortűz*, *Kolozsvár*, *Baron L. Pop* 5. — **Z. S.** Versei, sajnos, nem közölhetők. Szó sincs róla, hogy terjedelmes elbeszélése, csak 20—25 sorral lenne hosszabb a megengedett terjedelménél. Próbáltuk meg rövidíteni, de nem sikerült. — **K. M.** Jó stílusérzékkel megírt kis elbeszélése fordulatossá, kedves írás. A gyatra fogalmazásban, félretaposott stílusban, rossz nyelvezéssel megírt elméművek között valóban üdítően hatott az írás. Témáját tekintve azonban kimondottan ifjúsági folyóiratban a helye, nem tarthat igényt egy napilap olvasóközönségének érdeklődésére. Írásait mások is szívesen elolvassuk.

A kiadónak üzenetei

K. K. J. Köszönettel vettük az előfizetésre küldött összeget, s azt 1940. február 10-ig könyveltük.

Gondolatok a haldokló avar fölött

*

A természet halálra vált. Nemsokára beomlik a kék hegyek ködje a völgyek mellére. Hóharmatos lesz a tarka avar. A „föld már fáradt, aludni készül. Őszi szél sikhongat az árva tájon. Rázza és röpíti a holszárga leveleket.

Az erdő nagy színváltozásban áll. A zöld lombok egyre fakulnak, a levelek ritkulnak. Áprily Októberi séta című versének finom megérzése vibrál bennem:

„Fától-fáig remegve száll a sóhaj,
Közöttük láthatatlan kéz kaszál,
A bozótból az elröppent rigóraj
Fáradtan a holt irtásokba száll.”

A bükkös erdőbe valami nyomasztó nagy csend költözött.

A széles mezőkről is lassan kihál az élet. Az őszi magvetést már rég elvégezte a föld fia. Le van tarolva a tágas határ. A barázdák öle csupasz, megkoppasztott. Az egyre szürkülő szőke tarló már rég nem hallja a cséplőgépek messzi muzsikáját, amellyel az eltépett élet üzent vissza a vérdő csonkoknak. Dögkesejük serege száll és tart szemlét a holt avar felett.

S mikor becsukódtak a széles mezők kapui s megszűnt az élet, új élet indul a szellem mezőin. Már nagyjában folyik a magvetés az iskolákban. Kinn terem az élet. Itt fejlődik a szellem.

A magvető szerepe átváltott: a mag a zsenge lelkek ugarába hull. A gyermektelék: a friss szántás vágyával várja a szent magvetést.

Ilyenkor sok gondolat zsong az ember lelkében. A szellemi magvetés már megkezdődött, javában folyik: mi lesz vajjon belőle? Vajjon szárba szökken-e az új nemzedék lelkében? A lelkek földje bogáncsot, kórót, mérges növényeket vagy tiszta búzát terem? Vajjon??

Mert sokféle a lelkek vetése s a magvetők is, a zsenge lelkek mivesei... Ki tudja kedvező időkre jönnek, vagy kora májusi fagyok hervasztják le a termés reményességét?

— Mikor magvető ekéje hasogat a haldokló avarban s életcsirát rejtő magot szór a fölhasított barázdába, a föld fia nem töpreng, hanem föltekint az égre, biztos léptekkel végzi a magvetést. Bizik a Gondviselésben. A mag a föld méhében elrohad ugyan, de új tavasz új zsendülésével életre kell...

Ilyen gondolatokkal lépek be az őszi rögök mellől az iskolába. Mint piros termés reménye: a kacagó gyermekarcok és szemek. Itt még teljes zengéssel beszél a múlt, mert felekezeti iskola. A folyton élő életnek kihangzó szelid hangja, a megölhetetlen léleknek muzsikája: a magyar nyelv hangjai simogatják a lelkeket. Az anyanyelv szelid mivese, a tanító arcán az építő hit sugárzik, mozdulataiban a letörhetetlen szándék, egy termékenyebb jövő erős vágya: a magyar csemetéket az élet, a jószág, az életképes gondolat népevé nevelni, készíteni elő. „Ha élet zengi be az iskolát, az élet is egy nagy iskola lesz.” Ez lendítheti csak ezt a megtorpant népet a jobb jövő holnapjai felé. — Októberi szelid verőfényben fürdik a világ. Vidám, egészséges gyermekarcok tudnak ki az iskolából az őszi napsütésbe. A bágyadt őszi nap is mintha biztatna:

— Reméljük a szellemi vetések beérésében!

László Dénes

KÖZGAZDASÁG

Fontos tudnivalók az új repülőbélyegtvörvényről

A helyes bélyegzés és jogorvoslat. A bírság leszállításának feltételei. A büntető felelősség alá eső személyek

Nagypórad. Saját tud. A Hivatalos Lap október 13-iki számában megjelent az új repülőbélyegtvörvény, amely váratlanul érte a kereskedő- és iparostársadalmat. A törvényt részletesen ismertettük és az alábbiakkal az a célunk, hogy gyakorlatilag megvilágítsuk a törvény rendelkezéseit. Elsősorban is tudni kell, hogy a múlt hét csütörtökjéttől

a számlákat 3 ezrelékes repülőbélyeggel kell ellátni.

Az érdekelt körök közbenjártak, hogy a felbélyegzésre határidőt adjanak.

MIT KELL BÉLYEGEZNI?

A könyvezetés terén kihágást képez, ha a) nincs könyv; b) van könyv, de szabálytalan. c) megtagadja a kereskedő vagy iparos a könyvek, igazoló okmányok, árucikkek felmutatását; d) ha a számla nincsen bélyegezve.

Nem tartozik naponta könyvelni a kisiparos, kiskereskedő, aki a 200 leites taxa forfatarát fizetik.

A számla kiállítására kötelező: kereskedők és iparosok egymásközi ügyeleimél, ha az ügylet értéke az 5000 leit meghaladja. A vállalkozói munkáról hasonlóképpen bélyeges nyugtát kell kiállítani.

A magánosok (nem kereskedelmi ügyletek) írásbeli szerződésai továbbra is az 1 ezrelékes repülőbélyeg alá esnek. Szóbeli és általában ingó adásvételi szerződések mentesek a repülőbélyeg leróvása alól.

A vállalatok számozott, szelvényes könyvekből kiszakított nyugtát tartoznak adni, amely a perforációnál bélyegezendő.

A BÍRSÁG

A bírság maximális tételét 10 ezer leiről 20 ezer leire emelték fel. Visszaélésnél a maximum 40 ezer lei lehet. Ha a fél a bírság egyharmadát a jegyzőkönyv vételétől számított 10 napon belül fizeti, úgy a többi részt elengedik. Ennek a feltétele, hogy a befizetéstől számított 3 napon belül a befizetési nyugta a Nemzeti Repülőalaphoz (FNA) bemutatassék. Csak ez jogosult a bírságot leszállítani.

A FELLEBBEZÉS

A bíróságok csak a fellebbezésnek előadott tényállás és indokok alapján határozhatnak. A kihágási jegyzőkönyvben megállapított tényállás a bíróságok előtt csak hiteles okiratokkal lehet megcáfolni. Másszóval: a fellebbező számára csak okirati bizonyítás van megengedve a fellebbezési tárgyalás alkalmával. A fellebbezési határozat ellen felfolyamodásnak (recurs) van helye. Ennek formáságai a perrendtartásban vannak előírva és minden formahiba azonnal a következőkkel jár, hogy a recursot az illetékes magasabb bíróságok nem veszik figyelembe.

Az új törvény módosítja a 11. szakasz c) pontját, amely a fellebbezési kérelem alakszerűségére vonatkozik. A fellebbezési kérelmet fel kell szerelni az összes igazoló okiratokkal és ezeket az okiratokat legkésőbb a fellebbezési tárgyalás előtt 3 nappal be kell mutatni. De már előbb is, a fellebbezés beadásával egyidejűleg, tehát a marasztaló ítélet közlésétől számított 20 nap előtt be kell fizetni a pénzügyigazgatóságnál a megállapított bélyeghiány és a kiszabott bírság összegének 20 százalékát és az erről szóló hivatalos nyugtát mellékelni kell a fellebbezéshez, mert különben a fellebbezést semmiesnek tekintik és nem veszik figyelembe.

KIK A FELELŐS SZEMÉLYEK?

A törvényben előírt büntetéseket egyetemlegesen alkalmazzák a 15. szakasz szerint:

a) Ugy valamely bélyegtelen, vagy nem

kellőképpen bélyegzett okirat kibocsátójára, mint az okirat átvevőjére. Téves tehát az a felfogás, hogy a repülőbélyeg hiányáért egyedül az felelős, aki a bélyegeket elmulasztotta felragasztani.

Egyetemlegesen felelős vele az is, aki az ilyen bélyegtelen, vagy hiányos bélyegzésű okiratot elfogadja.

b) Felelősök mindazok, akik között valamely jogviszonyt szabályozó okirat jött létre, amely a törvény szerint repülőbélyegköteles, ha az okirat bélyegtelen, vagy nem kellőképpen van felbélyegezve. Tehát például adás-vételi szerződésnél úgy az eladó, mint a vevő ellen felveszik a kihágási jegyzőkönyvet még akkor is, ha a szerződésben olyan intézkedés foglaltatik, hogy a taxák és adók csak az egyik felet terhelik.

c) A fogyasztási helyiség vagy szálloda tulajdonosa és annak alkalmazottja egyetemlegesen felelős azért, ha fizetési jegyet bélyegtelenül állít ki.

A nyomda vagy grafikai műintézet tulajdonosa egyetemlegesen felelős a megrendelő-

vel azért, ha a nyomtatványra vagy falragaszra (reklám) előírt repülőbélyegeket nem ragasztották fel.

d) Mindazok, akik a törvény értelmében kötelesek bizonyos tárgyakra vagy árucikkekre repülőbélyegeket alkalmazni és ezt elmulasztják.

HOGYAN SEMMISITENDŐ MEG A REPÜLŐBÉLYEG?

A repülőbélyegek érvényteleneknek tekintendők, ha el vannak szakítva, ha más módon vannak perforálva vagy érvénytelenítve, mint ahogy azt a jelen törvény értelmében a Nemzeti Repülőalap előírta.

Az úgynevezett kettős szelvényes bélyeg, mint például a számla- és nyugtabélyeg nem tekinthető érvénytelenítetteknek a kettéválásuk által, azokat még a szétválasztás előtt le kell bélyegezni úgy, hogy

a bélyeg mindkét részére ugyanaz a bélyegző legyen nyomva,

tehát a bélyegnek úgy a könyvecskében maradó részén, mint a kiszakított részen ugyanaz a bélyegző összefüggő folytatása kerüljön. Azt érvényteleníteni lehet aláírás által is, azonban ennél is be kell tartani a most említett előírást.

A további intézkedések az érvénytelenítő bélyegzések különböző módjaira vonatkoznak, ezek azonban bizonyos szakmákat érdekelnek, mint például a nyomdatulajdonosokat a reklámoknál, stb. Itt még csak azt említjük meg, hogy kihágásnak minősíti az új törvény azt is, ha a nyomdatulajdonos nagyobb méretben, vagy számban készített falragaszokat, vagy reklámokat, mint amennyire engedélyt kapott és amelyre nézve befizette az illetéket.

A védett erdőségek kitermelését szabályozta a földművelésügyi minisztérium

Bucurestiből jelentik: A védett erdőkről szóló törvényt az október 4-i hivatalos lapban megjelent rendelet törvény módosítja azzal a céllal, hogy bizonyos mértékben lehetővé tegye ezeknek az erdőségeknek kitermelését.

A rendelet törvény a következő intézkedéseket tartalmazza:

A védett erdőségek kitermelése az évi folyamatos üzemtervek alapján történik, amelyeket az erdőtvörvény előírásainak megfelelően készítenek el. A „természeti szépségeknek” (monumentális naturii) deklarált erdőségekben semmiféle vágás nem eszközölhető.

A magánerdőségekben az üzemterveket tulajdonjog figyelembevételével kell elkészíteni a rendelet törvény kihirdetésének időpontjában érvényben levő jogi helyzet szerint.

A kisebb területű erdőségek, amelyek folyamatos kitermelés tárgyát nem képezhetik, a tulajdonosok beleegyezésével közös üzemtervet termelhetők ki, hogy a kitermelés folyamatosága biztosítható legyen.

Ezek az üzemtervek kötelezők maradnak az utánfejlesztés teljes időtartamára.

A rendelet törvény a következő kivételeket engedélyezi:

a) az állami erdőségek kivételével, a többi erdőségeknek, amelyek nem termelhetők ki a kis terület miatt évi folyamatos vágásokkal, megengedhető a műszaki tanács vagy az erdő műszaki bizottságok véleményezése alapján, hogy a fiatal erdőségeknek öt évig u. n. őserdőségeknek 10 évig terjedő időre tömörítették a kitermelését.

b) a síkvidékeken a fiatal erdőségeknek tekintett magánerdők, amelyeknek területe 12 hektárnál kisebb, kitermelhetők, évi részletekben is, azonban az évenként kitermelhető terület nem lehet több mint 3 hektár.

A hegyes vidékeken a 60 hektárnál kisebb erdőségek legfeljebb évi 15 hektáros részletekben termelhetők ki.

Hasonlóképpen az őserdőségeknek tekintett magánerdőségekben, amelyekben a faanyag szállítására külön utakat kell építeni és a kitermelhetőség idejét elérték, évenként legfeljebb 30 hektár termelhető ki.

A nemzetvédelem szempontjából szükségesnek tartott erdőségekben az írtás nem engedhető meg különösen azokban az erdőségekben, amelyekben a legtöbb fa tölgy. Más erdőségekben a

kitermelést a gazdasági és erdővédelmi feltételek állapítják meg.

Azok az érvényben levő erdő kitermelési üzemtervek, amelyek részben vagy egészben védett erdőségeket ölelnek fel, jog szerint megsemmisítetteknek tekintendők a védelem kimondásának napján és ezeket az üzemterveket felülvizsgálat alá kell venni, tekintetbevéve a védett erdőségekről szóló törvény rendelkezéseit, ha a védettnek kijelentett erdő kitermelését javasolják az üzemterv felülvizsgálati határideje előtt.

A törvény alkalmazásánál érdekelt intézmények és szervezetek kötelesek a földművelésügyi minisztériumhoz beadványt benyújtani.

A fenti intézkedések alól kivételt képeznek:

a) A nemzetvédelem szempontjából szükséges erdőség deklarációjának napjaitól a földművelésügyi minisztérium által jóváhagyott üzemtervek érvényben maradnak az azokban megjelölt felülvizsgálati időpontig, ez azonban nem haladhatja meg a 10 évet a módosító rendelet törvény kihirdetésének napjától számítva.

Ezekben az esetekben az évenként kitermelhető terület nem haladhatja meg egyes kitermeléseknél szériánként az 50 hektárt. A felülvizsgálati határidő lejártá után ezek az üzemtervek megsemmisítetteknek tekintendők. A megsemmisítés jog szerint történik, anélkül, hogy erről értesítést kellene küldeni.

b) Az esetben, ha a nemzetvédelem szempontjából szükséges erdőség megállapításakor üzemterv meg nem volt, vagy pedig az üzemterv lejárt vagy a felülvizsgálati időpontot elérte, a kitermelést csak a rendelet törvény első részében megjelölt feltételek szerint lehet lefolytatni, legfeljebb öt évre terjedő üzemterv alapján. Ebben az időtartamban a földművelésügyi minisztérium megengedheti a fiatal erdőségek egy harmincad és az őserdőségek egyszázad részének kitermelését.

Mozgósínházak műsora:

APOLLÓ: ROSALIE. Hajmásey Ilonával, Eleonor Powel és Nelson Eddy-vel.

CORSO: (v. Heyman) KÉK MAZURKA. Főszerepben: Eggert Márta.

DORIÁN: ARANYBORJU. Georg Brent, Olivia de Havilland.

RÁDIÓ

VASARNAP, OKTÓBER 23.

București. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 9.55 Istentisztelet közvetítése. 12.30 A katonai előkészítés órája. 13.15 Hírek. 13.25 A Dinicu-zenekar hangversenyének közvetítése. A hangverseny szünetében körülbelül 14.10 Hírek adása. 15.30 Mezőgazdasági szakelőadás. 19 Hírek. 19.17 Gramofonlemez műsor közvetítése. A műsor szünetében: Sporthíreknek adása. 20.20 A Postás énekkar hangversenyének közvetítése. 21 A hétről. 21.15 Opera- és operetttrészetek. A Rádiózenekar hangversenyének közvetítése, Cretzolu szoprán és Lazar tenorénekesek közreműködésével. A hangverseny szünetében: Hírek. 22 Hírek. 22.45 Tánckoncert. 23 Sporthíreknek adása. Majd: Hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Utána: Közlemények.

Budapest I. 9.40 Hírek. 10—10.55 Görög katolikus szentmise. A szentbeszédet mondja Balogh Bálint. 11—12.10 Egyházi ének és szentbeszéd a Belvárosi plébánia-templomból. A szentbeszédet P. Reisz Elemér S. J. mondja. 12.15—13.15 Evangélikus istentisztelet. Prédikál Kemény Lajos esperes. 13.20 Pontos időjelzés. 13.30 Operaházi zenekar. 14.05 Hírek. 15 Hanglemek. 16 Közvetítés az agyagösszergényi téli gazdasági tanfolyam záróvizsgájáról. 16.45 Zongora s hegedűszámok. 17.30 Közművelődési előadás. 18 A rádió szalonzenekara. 18.35 „A külföld humora”. Felolvasás. 18 Magyar noták cigányzenével. 20 Hírek. 20.10 Hírek szlovák és ruszin nyelven. 20.25 Az 1. honvédegyezred zenekara. 21 Sporteredmények. 21.30 A kanadai rádió világhangversenyének közvetítése. 22.05 Hírek. 22.30 Cigányzene. 22.55 Időjárásjelentés. 23 Hanglemek. 23.30 Hírek német és olasz nyelven. 24 Hírek angol és francia nyelven. 24.10 Szalonötös. 105 Hírek külföldi magyaroknak.

HÉTFŐ, OKTÓBER 24.

București. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 21 Felolvasás. 21.15 Csemabáló-, fuvola- és csellóverseny. 22 Hírek. 22.20 Dimitriu Nella ószi dalokat énekel. 22.45 Vendéglői zene. Majd: Hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Déli harangzó. 13.05 Zongoraszmok. 13.35 Hírek. 13.50 Énekszámok. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 Cigányzene. 15.35 Hírek. 16 Árfolyamhírek. 17.15 Diákképzés. 17.45 Pontos időjelzés. 18 „Tokaji szüret”. Közvetítés. 18.45 „A százastendés Bizet”. Előadás, hanglemekkel. 19.45 Rác Elek cimbalmozik. 20 Hírek. 20.10 Hírek szlovák és ruszin nyelven. 20.25 BSzKRT-zenekar. 21 „Dalol a kalapács”. Színmű. 22.20 Hírek. 22.45 Cigányzene. 23.30 Hírek német és olasz nyelven. 23.40 Németnyelvi előadás. 24 Angol és francia hírek. 24.10 Hanglemek. 1.05 Hírek.

KEDD, OKTÓBER 25.

București. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 19 Műszaki üzenetek. 19.15 Gramofonlemez. 20 Felolvasás. 20.15 Schubert: A-moll zongora- és csellóverseny. 20.45 Felolvasás. 21 Emlékverseny Bizet századik születésnapján. A Rádiózenekar hangversenyének közvetítése. Moreanu szoprán és Stefanovici tenor énekesek közreműködésével. 22 Hírek. 22.45 Vendéglői zene. Majd: Hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Déli harangzó. 13.05 Balalajka-zene. 13.30 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 A rádió szalonzenekara. 15.35 Hírek. 16 Árfolyamhírek. 17.10 Asszonyok tanácsadója. 17.45 Pontos időjelzés. 18 „Szüreti népszokások”. Előadás. 18.30 Hanglemek. 19 „Szinészfák”. 19.30 Cigányzene. 20 Hírek. 20.10 Hírek szlovák és ruszin nyelven. 20.25 Az Operaház előadásának ismertetése. 20.30 Az Operaház előadásának közvetítése Bizet születésének 100. évfordulójára alkalmasból. „Carmen”. Dalmű. 21.20 Hírek. 22.50 Hírek. 23.20 Hírek angol és francia nyelven. 24 Hírek német és olasz nyelven. 24.10 Cigányzene. 1.05 Hírek külföldi magyaroknak számára.

SZERDA, OKTÓBER 26.

București. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonle-

mezek. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 19 Időszaki anyagok. 19.15 Tánckoncert. 20.15 A Carmen énekkar hangversenyének közvetítése. 20.50 Felolvasás. 21.05 Operetttrészetek. A Rádiózenekar hangversenyének közvetítése. Gutzianu szoprán és Alexandrescu tenor énekes közreműködésével. 22 Hírek. 22.45 Vendéglői zene. Majd: Hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Déli harangzó. 13.05 Cigányzene. 13.30 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 Hanglemek. 15.35 Hírek. 16 Árfolyamhírek. 17.15 Diákképzés. 17.45 Pontos időjelzés. 18 „A régi szerető”. 19.45 Zongoraszmok. 20 Hírek. 20.10 Hírek szlovák és ruszin nyelven. 20.25 A szegedi 9. honvédegyezred zenekarának hangversenye. 21.40 Hírek. 22 Vavrinecz Mór emlékezete. 23 Időjárásjelentés. 23.05 Cigányzene. 23.30 Hírek német és olasz nyelven. 24.05 Hanglemek. 1.05 Hírek külföldi magyarok számára.

CSÜTÖRTÖK, OKTÓBER 27.

București. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 19 Időszaki anyagok. 19.17 Tánckoncert. 19.55 Felolvasás. 20.10 Mandolin zenekar. 20.40 Vasilescu énekesnő hangversenyének közvetítése. 21 Felolvasás. 21.15 A Filharmonikusok hangversenyének közvetítése, melynek szünetében: Hírek. 23 Gramofonlemez adása. Majd: Hírek közvetítése német és francia nyelveken. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Déli harangzó. 13.05 Hanglemek. 13.30 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 A rádió szalonzenekara. 15.35 Hírek. 16 Árfolyamhírek. 17.15 „A háztartásról”. Előadás. 17.45 Pontos időjelzés. 18 A Váci-utj polgári lányiskola énekkara énekel. 18.30 „Polgári gondok”. Csevegés. 19 Cigányzene. 19.50 Hírek. 20 „Háztartási időszaki tanácsadó”. 20.15 Hírek szlovák és ruszin nyelven. 20.30 Gitár-est. 21.30 „Hibák bányája”. 22.20 Hírek. 22.45 A Budapesti Hangverseny Zenekar. 23.30 Hírek angol és francia nyelven. 24 Hírek német és olasz nyelven. 24.10 Cigányzene. 1.05 Hírek külföldi magyarok számára.

PÉNTEK, OKTÓBER 28.

București. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése.

Apeáhiadetek

Lakás

szavanként 3 lei

Kiadó

2 szobás, konyhás száraz lakás, villanyvilágítással november 1-re. Nagyvárad, Str. Axente Sever 13. szám.

Irodának

alkalmas 2 szoba, november elejére kiadó Nagyvárad, Mária királyné-tér 3.

Kétszobás

kerti modern lakás november 1-re kiadó. — Nagyvárad, Delavranca-utca 10. szám.

2 szobás

komfortos lakás november 1-re kiadó. — Nagyvárad, Str. Ingusta No. 26.

Kiadó

udvari lakás: 2 szoba, előszoba, konyha, kamara, november 1-től Nagyvárad, Str. Brătianu 61. szám.

Elegáns

butorozott szoba november elejére kiadó. Dr. Julier, Nagyvárad, Oltenia-u. 2.

Kiadó

azonnal egy különbejárta udvari butorozott szoba, fürdőszobával. Nagyvárad, Str. Averescu 37. szám.

Két szoba,

hallos lakás novemberre kiadó. Nagyvárad, Bulevardul Regele Ferdinand 49., illetve Parintel Danila 7.

Állást nyel

szavanként 2 lei

Egy

szorgalmas bejáróné felvétetik. Nagyvárad, Take Jonescu-u. 24.

Keresek

szerényigényű házaspárt házmesternek magánhához. Nagyvárad, Kórház-utca 79. szám.

Németül

bezelő gyermek lányt keresek. Nagyvárad, Str. Pasteur 13.

Vincellér

józanéletű, tisztességes, megbízható állást kap. Jelentkezni: Erdélyi temetkezésnél, Nagyvárad, Reg. Ferdinand 13.

Adás-vétel

szavanként 3 lei

Kényszereladások

8 lakásos alapincézett sarokház nettó 53.000 hozammal 400.000. Másik 5 lakással, új épület piactól, nagy telekkel 530.000. Sarokház, prima helyen 3 lakással 230.000. Minden igénynek megfelelő házak, szőlők, telkek eladó. Kérjük azokat, akik ingatlanukat eladni óhajtják, szíveskedjenek irodánkba jelentkezni, gyorsan lebonyolítjuk. **Korvát** ingatlaniroda, Nagyvárad, Bulv. Regele Ferdinand 16. szám.

Herbst

óra-, ékezeráruház, Regele Ferdinand 3. szám, Nagyvárad. Doxa, Omega óra 800—1000 lei és feljebb. Schaffhauseni óra 3000 lei. Arany karikagyűrűk 14 karátos aranyból. — Veszek arany, ezüst, brilliáns ékezeteket, arany órákat.

Veszek

mindenféle papírt és könyveket, ruhaneműt és ócskaholmit. Hívásra házhoz megyek. — Klein Dezső, Nagyvárad, Str. Budai Deleanu 2. szám.

Külféle

szavanként 3 lei

Borait

literenként ismét mért, Nagyvárad. Dimitrie Cantemir 29. sz. a Kazian szőlőbirtokos.

PUHA CLMOT

állandóan vesz a Szent László-nyomda r. l. Oradea.

Katolikus

bucurești egyetemi hallgatóknak családias otthon, teljes ellátással nyújtanak a Szociális Testvérek Str. Petre Poni 3. Korlátolt létszám miatt előnyben részesülnek azok a jelentkezők, akik plébánosuk ajánlásával jönnek.

Elveszett

szavanként 1 lei

Elveszett

a nagyváradai Averescu utcától a Lujza Otthon egy gyöngyszínű rózsafűzér, amely a tulajdonosának becses emlék. A becsületet megmentő adja be lapunk kiadójának birtokába.

Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 19 Időszaki anyagok. 20.15 Felolvasás. 20.35 Opera közvetítése. 23.15 Gramofonlemez közvetítése. Majd: Hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Déli harangzó. 13.05 Énekszámok. 13.30 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 Cigányzene. 15.35 Hírek. 16 Árfolyamhírek. 17.15 Diákképzés. 17.45 Pontos időjelzés. 18 „A háború szociológiája”. Előadás. 18.30 Székely Imre szerzeményei. 19 Sportközlemények. 19.10 Cigányzene. 20 Hírek. 20.10 Hírek szlovák és ruszin nyelven. 20.25 Dohnányi Ernő zongorázik. 21 Külügyi negyedóra. 21.15 A rádió szalonzenekara. 22.40 Hírek. 23 Cigányzene. 23.30 Hírek német és olasz nyelven. 24 Hírek angol és francia nyelven. 24.10 Hanglemek. 1.05 Hírek külföldi magyaroknak.

Korompai József:

Az örök élet érettségijén

Ára fűzve 75 Lei

Az Istenben harmonikusan megnyugvó szenvedés értelmének valóságos zsolnára és himnusza ez a könyv.

SZOMBAT, OKTÓBER 29.

București. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18.15 Munka és öröm. 19.15 Gramofonlemez. 19.40 Török zene. 20.40 Anghel énekesnő hangversenyének közvetítése. 21 Üzenetek. 21.15 Szorakoztató zene adása. 22 Hírek. 22.45 Vendéglői zene. Majd: Hírek közvetítése külföldre németül és franciául.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Déli harangzó. 13.05 Az Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. 13.30 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 Hanglemek. 15.35 Hírek. 16 Árfolyamhírek. 17.15 Mesék. 17.45 Pontos időjelzés. 18 „A magyar—lengyel határ történelmi kialakulása”. Előadás. 18.30 Cigányzene. 19 „Lehetéges-e egy villámháború?” előadás. 20 Hírek. 20.10 Hírek szlovák és ruszin nyelven. 20.25 „Kinai és japán zene. Felolvasás hanglemekkel. 21 Operetttrészetek. 22.10 Hírek. 22.30 A rádió szalonzenekara. 22.45 Időjárásjelentés. 23.30 Hírek angol és francia nyelven. 23.40 Országos Postászenekar. 24 Hírek német és olasz nyelven. 1.05 Hírek külföldi magyarok számára.

LEGUJABB

Megérkezett a cseh kormány új javaslata Budapestre

Jövőhéten ismét megkezdődnek a cseh-magyar tárgyalások

Párizsból jelentik: Francia politikai körök és a sajtó szerint a jövő héten ismét megkezdődnek a tárgyalások Magyarország és Csehszlovákia között.

Londonból jelentik: A *Daily Mail* beszélgetést közöl *Durcsánszky* szlovák miniszterrel, aki szintén kijelentette: Reméli, hogy a jövő héten megindulnak a tárgyalások Magyarország és Csehszlovákia között.

Budapestről jelentik: A csehek negyedik javaslata útnak indult Budapest felé, ahová

pénteken várják megérkezését. A kormány csak a javaslat áttanulmányozása után lesz abban a helyzetben, hogy arról nyilatkozzék.

A péntek déli budapesti lapok jelentése szerint a cseh kormány péntek délelőtt eljuttatta javaslatát a magyar külügyminiszterhez a cseh-magyar kérdés rendezéséről. A javaslat kedvezőbb, mint az eddigiek voltak. A kormánynak természetesen még nem volt módjában a javaslatot részletesen áttanulmányozni és ez ügyben állást foglalni.

Sidor, szlovák képviselő bízik a megegyezésben

Varsóból jelentik: Sidor szlovák képviselő magyarnyelvű nyilatkozatot adott az *Az Est* című budapesti napilapnak. Kijelentette, hogy Varsóban tájékozódást szerez és tájékoztatást ad a Közép-Európa jövőbeli alakulásáról érdeklődők. Azonkívül azért utazott Varsóba, mert Lengyelország nagy hatalom, melynek döntő szerepe lesz a jövőben minden európai kérdésben. Szlovákia pedig baráti viszonyban kíván élni Lengyelországgal. A szlovák nemzet — mondotta — nem gyűlöli a magyart és a szlovákok tudják, hogy viszont a magyarok is jól érznek irántuk. Megértik, de sokallják a magyarok követeléseit. Ami azonban a kiegye-

zést illeti, ő — Sidor — optimista. Elmondotta még, hogy péntek délelőtt tárgyalta Beck külügyminiszterrel és azután visszautazik Csehszlovákiába.

A MAGYAR KORMÁNY TÖRVÉNYES FÜLHATALMAZÁST KAP A VISSZACSATOLANDÓ TERÜLETEK ÁLLAMI MEGSZERVEZÉSÉRE

Budapestről jelentik: Az igazságügyi minisztériumban felhatalmazási törvényjavaslat készül, mely szerint a kormány átmeneti időre jogot kap, hogy a visszacsatolandó területeken közigazgatási, pénzügyi, jogi és szociális vonatkozásban biztosíthassa az államélet folytonosságát.

Elkészült Csehország új alkotmánytervezete

Hármas államszövetség lesz négy országos költségvetése. — Az állami bevételek 40 százalékkal csökkennek

Prágából jelentik: Az új alkotmány előkészítésére kiküldött kormánybizottság nagy vonásokban már kidolgozta az új alkotmányt, még pedig hármasszövetség formájában. Az új államformán kívül megállapítják az új választójogot is. A terv rendelkezéseket tartalmaz a parlament jogköréről, az államelnök jogairól, a polgári szabadságjogok revíziójáról, a hírói függetlenség szabályozásáról, az állandó bizottság tevékenységéről. Ezeket az alapvető rendelkezéseket még ki lehet egészíteni, vagy

módosítani. Az 1939 évi költségvetésre négy előirányzatot állítottak össze: Az első Cseh- és Morvaország, a második Szlovákia, a harmadik Ruszinszko számára szól és végül van együttes Csehszlovák állami költségvetés. Az állambiztosítás végleges megállapítása az új határokról vonatkozó tárgyalások befejezése után nyomban megtörténik. A terület átesatolás után az új költségvetés bevételei előre láthatólag 40 százalékkal csökkennek.

Elmaradnak a csehszlovák állam húszéves jubileumi ünnepségei. — Az október 20-iki nemzeti ünnepnapot munkanappá nyilvánították. — Prágában is német államtitkárságot létesítenek

Prágából jelentik: A minisztertanács határozata értelmében ebben az évben a csehszlovák állam 20 éves fennállásával kapcsolatos minden ünnepség elmarad. A belügyminisztérium a parlament állandó bizottsága elé javaslatot terjeszt, amelyben október 26-át, a nemzeti ünnepnapot, munkanappá nyilvánítják. Ez az intézkedés csak az idei évre vonatkozik.

A „Bohemia“ jelentése szerint Prágában

is létesítenek német államtitkárságot és ezt a tisztséget valószínűleg *Kundt* szudéta-német képviselőnek ajánlják fel. A „*Narodny Listy*“ szerint a Csehszlovákiában élő politikai menekülteket gyűjtőtáborokban helyezik el. A szlovák Szokol-egyesület elhatározta, hogy kilép a prágai központi egyesületből és Szlovák-Szokol néven önálló tornászegyletet alakít. Az „*Orel*“ katolikus tornászövetség szintén önálló szlovák szervezetet alakított.

Tájfún és szökőár pusztítása Japánban

Londonból jelentik: A Déli Tenger felől jövő tájfún végig sepepte Japánban Kagosima kerületét, ahol 226 ember esett áldozatul. A hajléktalanokká vált emberek száma 30 ezer. A szökőár 2368 házat árasztott el. A tájfún pénteken elérte Tokiót és súlyos pusztításokat végzett Jokohanában is.

Hitler kancellár Európarendező tervezete a francia kormány előtt

Párizsból jelentik: Bonnet külügyminiszter csütörtökön Leger jelenlétében fontos megbeszélést folytatott Daladier miniszterelnökkel a francia-német és francia-olasz közeledés lehetőségéről. Az „*Oeuvre*“ londoni értesülése szerint francia-német közös nyilatkozat megtétele van készülöben. Arról is szó van, hogy Berlin és Párizs megnemtámadási egyezmény talaját egyengeti. Hitler a távozó Francois Poncetnek az európai kérdések összefoglaló rendezésére irányuló tervezetet nyújtott át. Ezt tanulmányozza jelenleg a francia kormány is. A „*Jour*“ szerint a kormány elhatározta, hogy rendezi Franciaország és a nemzeti Spanyolország közötti diplomáciai kapcsolatokat.

Vilma holland királynő meglátogatja a budapesti Margitszigetet

Budapestről jelentik: Csütörtök reggel hazáért érkezett egyhónapos külföldi útjáról József Ferenc királyi herceg, aki több északi államot látogatott meg. A főherceg Hollandiában is járt, ahol vendége volt Vilma királynőnek. Vilma királynő közölte vele, hogy a tavasszal Budapestre utazik és néhány hetet szeretne tölteni a Margitszigeten, amelyről annyi szépet hallott a trónörökös-pártól.

A német négyéves gazdasági terv idejének meghosszabbítása

Göring miniszterelnök a cseh és német ipari termelés összeegyeztetését akarja keresztülvinni

Berlinből jelentik: Beavatott körök szerint Göring miniszterelnök a négyéves terv megvalósításának idejét nyolc évre, illetve mivel két év már eltelt, további hat évre óhajta meghosszabbítani. Göring hozzá akarja idomítani programját a birodalom megnagyobbodása következtében előállott helyzethez és elsősorban is a cseh kormánnyal kíván megállapodni, hogy Németország és Csehszlovákia ipara a termelésben egészítse ki egymást és ne versenyezzenek egymással.

A CSEH PÉNZÜGYMINISZTER NYILATKOZOTT A NAGYHATALMI POLITIKA SÜLYOS GAZDASÁGI KÖVETKEZMÉNYEIRŐL.

Prágából jelentik: Kalfusz dr pénzügyminiszter a sajtó képviselői előtt az ország pénzügyi helyzetéről nyilatkozott és fejtegetéseiből kitűnt, hogy Benes politikája Csehországot valóságos pénzügyi katasztrófába juttatta. A május 21-iki és a szeptemberi mozgósítás felemésztette a cseh kincstár minden tartalékát. A csehországi tőke részben külföldre menekült és az állam valósággal megoldhatatlan feladat elé került, amikor a mozgósított hadsereget hosszú időn át készleltben kellett tartani és élelmezni.